

ВІСНИК ***КОНСТИТУЦІЙНОГО*** ***СУДУ УКРАЇНИ***

Загальнодержавне періодичне видання

Засноване
19 лютого 1997 року

Свідоцтво
про державну реєстрацію
Серія КВ № 2444

Виходить
шість разів на рік

Засновник:
Конституційний Суд України
Адреса: 01033, м. Київ-33,
вул. Жилианська, 14

3/2019

Редакційна рада

- Н. Шаптала** — Голова Конституційного Суду України, кандидат юридичних наук (голова Редакційної ради)
- Ю. Барабаш** — проректор з навчальної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
- М. Гранат** — суддя Конституційного Трибуналу Республіки Польща у відставці, доктор наук, професор
- І. Гриценко** — декан юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор
- М. Гультай** — суддя Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, доцент
- М. Козюбра** — суддя Конституційного Суду України у відставці, професор кафедри загальнотеоретичного правознавства та публічного права Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
- В. Колісник** — суддя Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
- М. Костицький** — суддя Конституційного Суду України у відставці, професор кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України
- В. Лемак** — суддя Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
- М. Мельник** — суддя Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, професор
- А. Селіванов** — постійний представник Верховної Ради України у Конституційному Суді України, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України
- І. Сліденко** — суддя Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник
- В. Тихий** — суддя Конституційного Суду України у відставці, радник президії НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України
- Б. Футей** — суддя Федерального суду претензій США, доктор права, професор
- С. Шевчук** — колишній суддя Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
- В. Шишкін** — суддя Конституційного Суду України у відставці, кандидат юридичних наук, доцент

Згідно з наказом МОН України від 7 жовтня 2015 р. № 1021 «Вісник Конституційного Суду України» включено до Переліку наукових фахових видань України

У НОМЕРІ

АКТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Висновок Конституційного Суду України

у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 9310-1) вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 2 квітня 2019 року № 2-в/2019..... 10

Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат)

за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича та Бобиря Олексія Яковича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 25 квітня 2019 року № 1-р(II)/2019 15

**Окрема думка судді Конституційного Суду України
Городовенка В. В.**

стосовно Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат) за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича та Бобиря Олексія Яковича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»..... 23

Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат)

у справі за конституційною скаргою Хліпальської Віри Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 26 Закону України «Про виконавче провадження» (щодо забезпечення державою виконання судового рішення) від 15 травня 2019 року № 2-р(II)/2019 27

Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Політухи Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності)

положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII від 28 березня 2019 року № 84-2(II)/2019 35

Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Панасенка Володимира Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 82 Кримінального кодексу України від 1 березня 2019 року № 53-2(I)/2019 39

Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гриців Наталії Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців четвертого, п'ятого підпункту 4 пункту 72 розділу I, пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році», а також підпункту «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Податкового кодексу України від 6 березня 2019 року № 58-1(I)/2019 43

Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України від 26 березня 2019 року № 78-1(I)/2019 47

Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV «Прикінцеві

положення» Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 9 квітня 2019 року № 94-1(І)/2019. 52

Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою приватного акціонерного товариства «Київстар» щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 34 Закону України «Про телекомунікації» та частини першої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» від 12 березня 2019 року № 64-1(І)/2019 56

Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Стукана Олександра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 93 Кримінального кодексу Української РСР від 28 грудня 1960 року від 24 квітня 2019 року № 117-1(І)/2019 60

Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Скоробогатька Олега Леонідовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) підпункту «и» пункту 18 частини другої статті 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 11 березня 2019 року № 63-2(І)/2019. 64

Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Сергія Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантій соціального захисту колишніх працівників органів внутрішніх справ України та членів їхніх сімей» від 18 березня 2019 року № 71-2(І)/2019 68

Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кужіль Євгенії Мефодіївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 1 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 27 березня 2019 року № 83-2(І)/201972

Ухвала Третьої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «КЛАЙМ-С» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 12 березня 2019 року № 65-3(І)/201976

Ухвала Третьої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кудінова Руслана Геннадійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 91 Закону України «Про Національну поліцію» від 12 березня 2019 року № 66-3(І)/201979

Ухвала Третьої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ананченка Олега Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої статті 266 Кодексу адміністративного судочинства України від 27 березня 2019 року № 80-3(І)/201981

Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Котляренка Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 частини першої статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» від 12 березня 2019 року № 67-1(ІІ)/201983

Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кіндратек Вікторії Володимирівни, Бещенюк Оксани Дмитрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 13 березня 2019 року № 68-1(II)/201986

Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ткаченка Олександра Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України від 20 березня 2019 року № 77-1(II)/201990

Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лабусевич Марії Тарасівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір» від 7 березня 2019 року № 61-2(II)/201993

Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Литковця Костянтина Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 52 Закону України «Про освіту» від 23 травня 1991 року № 1060–XII в редакції до внесення змін Законом України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556–VII від 19 березня 2019 року № 76-2(II)/201995

Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Жуган Любові Володимирівни щодо

відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 57 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 28 березня 2019 року № 85-2(II)/2019 98

Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лейдікера Олександра Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 4 статті 18 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 11 квітня 2019 року № 102-2(II)/2019 101

Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дончака Володимира Андрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 року № 2148–VIII від 1 квітня 2019 року № 88-3(II)/2019 106

Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «Лан-Україна» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 31.1 статті 31 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 9 квітня 2019 року № 96-3(II)/2019 110

Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волощука Ярослава Олеговича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України від 22 квітня 2019 року № 107-3(II)/2019 113

Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волоса Андрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 7, пункту 8 статті 12 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України», пункту 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» від 24 квітня 2019 року № 120-2(І)/2019116

Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України

про відмову про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Абрамова Петра Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу першого пункту 22, пункту 23 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402–VIII від 24 квітня 2019 року № 125-1(ІІ)/2019121

КОНФЕРЕНЦІЇ, СИМПОЗИУМИ, КОЛОКВІУМИ

Огляд фахової зустрічі з конституційно-правової тематики «Судді Конституційного Суду України: *In memoriam*»124

ЗОВНІШНІ ЗВ'ЯЗКИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Березень — травень 2019 року131

Вітаємо ювілярів133

АКТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

**ВИСНОВОК
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 9310-1) вимогам статей 157 і 158 Конституції України

м. Київ
2 квітня 2019 року
№ 2-в/2019

Справа № 2-51/2019(1063/19)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Шевчука Станіслава Володимировича — головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича — доповідача,
Колісника Віктора Павловича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Саса Сергія Володимировича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Туницького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянула на пленарному засіданні справу за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 9310-1) вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача Касмініна О. В. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В:

1. Верховна Рада України відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про включення до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) і про його направлення до Конституційного Суду України» від 7 лютого 2019 року № 2682–VIII звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням надати висновок щодо відповідності законопроекту про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 9310-1) (далі — Законопроект) вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

У Законопроекті запропоновано:

«1. У частині другій статті 133 Конституції України (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 30, ст. 141) слово «Дніпропетровська» замінити словом «Січеславська».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

Законопроект подали на розгляд Верховної Ради України восьмого скликання 165 народних депутатів України, що відповідає вимогам статті 154 Конституції України, згідно з якою законопроект про внесення змін до Конституції України може бути поданий до Верховної Ради України, зокрема, не менш як третиною народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

2. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить внесення змін до Конституції України в межах і порядку, передбачених розділом XIII Конституції України.

Згідно зі статтею 159 Конституції України законопроект про внесення змін до Конституції України Верховна Рада України розглядає за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Надаючи висновок щодо відповідності Законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України, Конституційний Суд України виходить із такого.

2.1. Здійснюючи перевірку Законопроекту щодо наявності в ньому положень, що передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина або спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України (частина перша статті 157 Конституції України), Конституційний Суд України оцінює кожне його положення.

2.1.1. У пункті 1 Законопроекту запропоновано в частині другій статті 133 Конституції України слово «Дніпропетровська» замінити словом «Січеславська».

Конституційний Суд України констатує, що запропонована в пункті 1 Законопроекту зміна стосується власної назви однієї з областей України як одиниці системи адміністративно-територіального устрою України, не передбачає скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина, а отже, є такою, що відповідає вимогам частини першої статті 157 Конституції України.

2.1.2. Конституцію України не може бути змінено, якщо зміни, зокрема, спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України (частина перша статті 157 Конституції України).

Конституційний Суд України констатує, що запропонована в пункті 1 Законопроекту зміна до частини другої статті 133 Конституції України не спрямована на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України, а отже, є такою, що відповідає вимогам частини першої статті 157 Конституції України.

2.1.3. Законопроект містить пункт 2 такого змісту:

«2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

Пункт 2 Законопроекту не передбачає скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина, не спрямований на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України, а отже, є таким, що відповідає вимогам частини першої статті 157 Конституції України.

2.2. Конституцію України не може бути змінено в умовах воєнного або надзвичайного стану (частина друга статті 157 Конституції України).

Конституційний Суд України констатує, що на час надання ним цього висновку рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану за процедурою, визначеною Конституцією України, не ухвалено, тому юридичних підстав, які б унеможливили внесення змін до Конституції України, немає.

З огляду на викладене Конституційний Суд України вважає, що Законопроект відповідає вимогам частини другої статті 157 Конституції України.

2.3. За статтею 158 Конституції України законопроект про внесення змін до Конституції України, який Верховна Рада України розглядала, і закон не був прийнятий, може бути поданий до Верховної Ради України не раніше ніж через рік з дня прийняття рішення щодо цього законопроекту (частина перша); Верховна Рада України протягом строку своїх повноважень не може двічі змінювати одні й ті самі положення Конституції України (частина друга).

Верховна Рада України протягом року Законопроект не розглядала та протягом строку своїх повноважень не змінювала положення частини другої статті 133 Конституції України.

Отже, Законопроект відповідає вимогам статті 158 Конституції України.

З огляду на наведене Конституційний Суд України констатує, що Законопроект відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151², 153, 157, 158, 159 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 53, 54, 65, 66, 74, 85, 88, 90, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України» Конституційний Суд України

ДІЙШОВ ВИСНОВКУ:

1. Визнати таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України, законопроект про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 9310-1), у якому запропоновано:

«1. У частині другій статті 133 Конституції України (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 30, ст. 141) слово «Дніпропетровська» замінити словом «Січеславська».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

2. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення зміни до статті 133 Конституції України (щодо перейменування Дніпропетровської області) (реєстр. № 9310-1) вимогам статей 157 і 158 Конституції України є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

Висновок Конституційного Суду України підлягає опублікуванню у «Віснику Конституційного Суду України».

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

• Summary to the Opinion of the Constitutional Court of Ukraine No. 2-v/2019 dated April 2, 2019 in the case upon the constitutional appeal of the Verkhovna Rada of Ukraine for providing opinion on compliance of the draft law on introducing amendments to Article 133 of the Constitution of Ukraine (on renaming Dnipropetrovsk oblast) (Reg. No. 9310-1) to the requirements of Articles 157 and 158 of the Constitution

According to the requirements established by the Constitution, the Verkhovna Rada of Ukraine appealed to the Constitutional Court of Ukraine for providing opinion on compliance of the draft law on introducing amendments to Article 133 of the Constitution of Ukraine (on renaming Dnipropetrovsk oblast) (Reg. No. 9310-1) (hereinafter referred to as «the Draft Law») to the requirements of Articles 157 and 158 of the Constitution.

When reviewing the Draft Law on the existence of provisions containing the abolition or restriction of human and citizen's rights and freedoms, or those which are oriented toward the liquidation of the independence or violation of the territorial indivisibility of Ukraine (Article 157.1 of the Constitution), the Constitutional Court evaluates each of its provisions.

Clause 1 of the Draft Law suggests that the word «Dnipropetrovsk» be replaced by the word «Sicheslavska» in Article 133.2 of the Constitution.

The Constitutional Court states that the amendment proposed by clause 1 of the Draft Law concerns the subject of the proper name of one of the regions of Ukraine as a unit of the system of administrative-territorial system of Ukraine, does not concern human and citizen's rights and freedoms, does not provide for their abolition or restriction, and therefore is such that fulfils the requirements of Article 157.1 of the Constitution.

Clause 2 of the Draft Law does not envisage the abolition or restriction of human and citizen's rights and freedoms, and is not oriented toward the liquidation of the

independence or violation of the territorial indivisibility of Ukraine, and therefore, complies with the requirements of Article 157.1 of the Constitution.

The Constitutional Court states that at the time of providing this opinion, the decision to introduce martial law or extraordinary state in Ukraine or in its separate regions, in accordance with the procedure established by the Constitution, has not been approved, therefore, there are no legal grounds that would make it impossible to amend the Constitution.

The Verkhovna Rada of the eighth convocation within a year did not consider the Draft Law and during the term of its powers did not change the provisions of Article 133.2 of the Constitution.

Thus, the Constitutional Court of Ukraine held that the draft law on amendments to Article 133 of the Constitution (on renaming Dnipropetrovsk oblast) (Reg. No. 9310-1) complies with the requirements of Articles 157 and 158 of the Constitution.

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

**РІШЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ
ДРУГИЙ СЕНАТ**

за конституційними скаргами
Скрипки Анатолія Володимировича та Бобиря Олексія Яковича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень частини третьої статті 59 Закону України
«Про статус і соціальний захист громадян,
які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»

м. Київ
25 квітня 2019 року
№ 1-р(II)/2019

Справа № 3-14/2019(402/19, 1737/19)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Тупицького Олександра Миколайовича — головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Запорожця Михайла Петровича — доповідача,
Касмініна Олександра Володимировича,
Лемака Василя Васильовича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Шаптали Наталі Костянтинівни — доповідача,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича та Бобиря Олексія Яковича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 16, ст. 200) зі змінами.

Заслухавши суддів-доповідачів та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

установив:

1. Скрипка А. В. та Бобир О. Я. звернулися до Конституційного Суду України з клопотаннями розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796–XII зі змінами (далі — Закон).

Згідно з частиною третьою статті 59 Закону особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до Закону або за бажанням таких осіб — з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Автори клопотань вказують на те, що відповідно до положень частини третьої статті 59 Закону правове регулювання щодо обчислення пенсії по інвалідності не поширюється на військовослужбовців із числа військовозобов'язаних, призваних на військові збори з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, у зв'язку з чим вони отримують пенсію «у три рази нижчу ніж солдати строкової служби», що порушує їх конституційні права, визначені частиною першою статті 9, частинами першою, другою статті 24 Конституції України.

2. Вирішуючи порушені в конституційних скаргах питання, Конституційний Суд України виходить із такого.

2.1. Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава (стаття 1 Основного Закону України).

Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3 Конституції України).

Конституційний Суд України вважає, що приписи статті 3 Конституції України зобов'язують державу обґрунтовувати законодавче регулювання, зокрема, у вирішенні питань соціального захисту відповідних категорій громадян.

В Україні визнається і діє принцип верховенства права (частина перша статті 8 Основного Закону України). Конституція України має найвищу юридичну силу; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8 Основного Закону України).

Конституційний Суд України наголошував, що верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо (абзац другий підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004).

Відповідно до статті 16 Основного Закону України забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи — катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду Українського народу є обов'язком держави.

Згідно зі статтею 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу (частина перша); оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні Сили України (частина друга); держава

забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей (частина п'ята).

Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України (частина перша статті 65 Основного Закону України).

Зі змісту статей 17, 65 Конституції України вбачається, що захист держави, забезпечення її безпеки є найважливішими функціями всього Українського народу. Військова служба — це конституційний обов'язок громадян України, який полягає у забезпеченні оборони України, захисті її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності. До військовослужбовців належать особи, які проходять таку службу, зокрема у Збройних Силах України. Військовій службі передують необхідність виконання конституційного військового обов'язку, що передбачає проходження громадянами України військової служби (добровільно чи за призовом).

З огляду на специфіку військової служби, яка полягає, зокрема, у виконанні військовослужбовцями спеціальних завдань, наявності ризиків для їх життя та здоров'я тощо, будь-яка форма проходження військової служби є обов'язком громадян України щодо захисту держави. Отже, закріплений у Конституції України обов'язок громадян України потребує поваги, а статус військовослужбовців будь-яких категорій обумовлюється військовою службою, інститут якої надає їм спеціальний статус.

Конституційний Суд України вказував, що за змістом статей 17, 65 Основного Закону України громадяни України, які захищають Вітчизну, незалежність та територіальну цілісність України, виконують конституційно значущі функції; тож держава повинна надавати їм і членам їхніх сімей особливий статус та забезпечувати додаткові гарантії соціального захисту відповідно до частини п'ятої статті 17 Конституції України як під час проходження служби, так і після її закінчення; щодо осіб, на яких покладається обов'язок захищати Україну, її незалежність та територіальну цілісність, та членів їхніх сімей частиною п'ятою статті 17 Конституції України передбачено особливий соціальний захист, який не обмежено умовами й рівнем, встановленими у статті 46 Основного Закону України (абзаци другий, третій пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 18 грудня 2018 року № 12-р/2018).

Конституційний Суд України зазначає, що аналіз положень статей 16, 17 Конституції України дає підстави для висновку, що особи, які під час проходження військової служби брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, мають спеціальний статус та особливі умови соціального захисту. За Конституцією України посилений соціальний захист вказаних категорій осіб вимагає від держави виконання обов'язку визначати такий обсяг їх соціального забезпечення, який гарантуватиме їм гідні умови життя, а також повне відшкодування заподіяної шкоди.

Аналогічні юридичні позиції Конституційного Суду України викладені, зокрема, в рішеннях від 20 березня 2002 року № 5-рп/2002, від 17 березня 2004 року № 7-рп/2004, від 20 грудня 2016 року № 7-рп/2016, від 17 липня 2018 року № 6-р/2018.

Згідно зі статтею 21 Конституції України усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Відповідно до частини першої статті 24 Основного Закону України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Конституційний Суд України вважає, що гарантована Конституцією України рівність усіх людей в їх правах і свободах означає необхідність забезпечення їм рівних правових можливостей для реалізації однакових за змістом та обсягом прав і свобод та не виключає можливості законодавця при регулюванні питань соціального забезпечення встановлювати певні відмінності щодо обсягу такого забезпечення.

Рівність та недопустимість дискримінації особи є конституційними принципами національної правової системи України, а також фундаментальними цінностями світового співтовариства, на чому наголошено у міжнародних правових актах з питань захисту прав і свобод людини і громадянина, зокрема у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 року (стаття 26), Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (стаття 14), Протоколі № 12 до неї (стаття 1) та у Загальній декларації прав людини 1948 року (статті 1, 2, 7).

На це вказував і Європейський суд з прав людини, стверджуючи, що відмінність у ставленні є дискримінаційною тоді, коли немає об'єктивного і обґрунтованого виправдання (§ 51 рішення у справі «*Stec and Others v. the United Kingdom*» від 6 липня 2005 року).

Конституційний Суд України виходить із того, що на конституційному рівні визначені гарантії соціального захисту громадян, які перебувають на службі в органах, що забезпечують суверенітет і територіальну цілісність України, її економічну та інформаційну безпеку, тобто виконують військовий обов'язок, а також осіб, які втратили здоров'я внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС та потребують його відновлення, постійної медичної допомоги й соціального захисту з боку держави. Держава може встановлювати певні відмінності щодо рівня соціального захисту вказаних категорій осіб, однак визначені законом відмінності не повинні: допускати жодних не виправданих винятків із конституційного принципу рівності, містити ознак дискримінації при реалізації зазначеними особами права на соціальний захист та порушувати сутність права на соціальний захист, а обґрунтування механізму нарахування соціальних виплат має відбуватись із урахуванням критеріїв пропорційності та справедливості.

2.2. Законом визначаються основні положення щодо порядку реалізації конституційного права громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на охорону їх життя і здоров'я та єдиного порядку визначення категорій зон радіоактивно забруднених територій, умов проживання і трудової діяльності на них, соціального захисту потерпілого населення (абзац другий преамбули до Закону).

Згідно з частиною першою статті 1 Закону Закон спрямований на захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та розв'язання пов'язаних з нею проблем медичного і соціального характеру, що виникли внаслідок радіоактивного забруднення території; громадян, які постраждали внаслідок інших ядерних аварій та випробувань, військових навчань із застосуванням

ядерної зброї, та розв'язання пов'язаних з цим проблем медичного і соціального характеру.

Стаття 9 Закону визначає осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, до яких належать, зокрема, учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС — громадяни, які брали безпосередню участь у ліквідації аварії та її наслідків (пункт 1).

Згідно з приміткою до статті 10 Закону до військовослужбовців належать: особи офіцерського складу, прапорщики, мічмани, військовослужбовці надстрокової служби, військовозобов'язані, призвані на військові збори, військовослужбовці-жінки, а також сержанти (старшини), солдати (матроси), які перебувають (перебували) на дійсній строковій службі у збройних силах, керівний і оперативний склад органів Комітету державної безпеки, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, а також інших військових формувань.

Військовослужбовці, які виконували військовий обов'язок під час ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, мали однаковий статус, однакові обов'язки та функції, в результаті виконання яких їх здоров'ю заподіяна шкода.

Особливості призначення пенсій військовослужбовцям, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, передбачені у статті 59 Закону.

Проаналізувавши матеріали конституційних скарг Скрипки А. В. та Бобири О. Я., положення законів України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», Закону та прийнятих на його виконання підзаконних актів, Конституційний Суд України дійшов висновку, що військовослужбовці строкової служби, пенсія яким призначається за частиною третьою статті 59 Закону та обчислюється з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, в окремих випадках мають вищий рівень соціального захисту, оскільки розмір їх соціального забезпечення є значно більшим порівняно з іншими категоріями військовослужбовців (у тому числі військовозобов'язані під час участі у військових зборах), які брали безпосередню участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС та її наслідків.

Отже, військовослужбовці, які постраждали під час ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС при виконанні військового обов'язку, мають різний рівень соціального забезпечення. Такий підхід законодавця до визначення рівня соціального забезпечення вказаних категорій осіб не відповідає принципу справедливості та є порушенням конституційного принципу рівності.

Таким чином, законодавець не забезпечив певні категорії військовослужбовців, які виконують конституційно значущі функції щодо захисту Вітчизни, особливими умовами соціального захисту, обсяг яких має передбачати гідні умови їх життя й повне відшкодування заподіяної шкоди, чим порушив сутність конституційного права на соціальний захист, конституційні гарантії щодо безумовного забезпечення належного рівня їх соціального захисту.

З огляду на наведене Конституційний Суд України дійшов висновку, що положення частини третьої статті 59 Закону щодо визначення розміру відшкодування заподіяної внаслідок ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС шкоди при обчислен-

ні пенсії виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, що поширюються лише на категорію військовослужбовців, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, є такими, що суперечать Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 151², 152, 153 Конституції України, статтями 7, 32, 36, 65, 67, 74, 84, 88, 89, 91, 92, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

в и р і ш и в:

1. Визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), словосполучення «дійсної строкової», яке міститься у положеннях частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796–XII зі змінами, за якими визначення розміру відшкодування заподіяної внаслідок ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС шкоди при обчисленні пенсії виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, поширюються лише на категорію військовослужбовців, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

2. Словосполучення «дійсної строкової», що міститься в положеннях частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796–XII зі змінами, за якими визначення розміру відшкодування заподіяної внаслідок ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС шкоди при обчисленні пенсії виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, поширюються лише на категорію військовослужбовців, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, визнане неконституційним, втрачає чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

3. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

Рішення Конституційного Суду України підлягає опублікуванню у «Віснику Конституційного Суду України».

ДРУГИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

• *Summary to the Decision of the Second Senate of the Constitutional Court of Ukraine № 1-р (II)/2019 dated April 25, 2019 upon the constitutional complaints of Anatolii Skrypka and Oleksii Bobyr concerning conformity to the Constitution of Ukraine of the provisions of Article 59.3 of the Law «On the Status and Social Protection of Citizens Affected by Chornobyl Catastrophe»*

Citizens of Ukraine A. Skrypka and O. Bobyr lodged constitutional complaints with the Constitutional Court of Ukraine on conformity to the Constitution of Ukraine (constitutionality) of the provisions of Article 59.3 of the Law «On the Status and Social Protection of Citizens Affected by the Chornobyl Catastrophe» (hereinafter — the Law), which imply that those who participated in the elimination of the consequences of the Chornobyl catastrophe, other nuclear accidents and tests, in military exercises involving the use of nuclear weapons while undergoing a regular service and as a consequence acquired disabilities, the invalidity pension is calculated in accordance with the Law or at the request of such persons — from fivefold amount of the minimum wage established by law as of January 1 of the corresponding year.

Taking into account the provisions of Articles 16, 17 of the Constitution of Ukraine, persons who during the military service participated in the liquidation of the consequences of the Chornobyl accident have a special status and special conditions for social protection. According to the Constitution, the increased social protection of these categories of persons requires that the state should fulfil the obligation to determine the amount of their social security, which would guarantee them both decent living conditions and full compensation for the damage.

At the constitutional level, the guarantees of social protection of citizens who serve in the bodies that ensure the sovereignty and territorial indivisibility of Ukraine, its economic and informational security, that is, carry out military duty, as well as those who have lost their health as a result of the Chornobyl accident and need recovering, constant medical assistance and social protection from the state. The state may establish certain differences regarding the level of social protection of the specified categories of persons, but the differences specified by the Law should not: allow any unjustified exceptions to the constitutional principle of equality, contain signs of discrimination in the exercise of the mentioned rights to social protection and violate the essence of the right to social protection, and the reasoning of the mechanism for social benefits calculation should be based on the criteria of proportionality and equity.

Militaries who performed military duties during the liquidation of the consequences of the Chornobyl accident had the same status, the same duties and functions, execution of which caused damage to their health.

The peculiarities of the payment of pensions to militaries who participated in the liquidation of the consequences of the Chornobyl catastrophe are provided for in Article 59 of the Law.

Having analysed A. Skrypka's and O. Bobyr's constitutional complaints, the Constitutional Court of Ukraine concluded that the militaries affected during the liquidation of the consequences of the Chornobyl accident during military service have different levels of social security. Such approach of the legislator to determining the

level of social security for the said categories of individuals does not correspond to the principle of equity and is a violation of the constitutional principle of equality.

Thus, the Constitutional Court of Ukraine held to declare as such that does not conform to the Constitution of Ukraine (is unconstitutional), the word combination «regular service» contained in the provisions of Article 59.3 of the Law «On the Status and Social Protection of Citizens Affected by the Chornobyl Catastrophe», by which the definition of the amount of compensation of damage incurred as a result of the liquidation of the Chornobyl accident when calculating pensions based on the fivefold amount of the minimum wage established by law as of January 1 of the corresponding year applies only to the category of military, who were involved in the liquidation of the consequences of the Chornobyl catastrophe during their regular military service and as a result acquired disabilities.

References:

- Decisions of the Constitutional Court of Ukraine:
No. 5-rp/2002 dated March 20, 2002,
No. 7-rp/2004 dated March 17, 2004,
No. 15-rp/2004 dated November 2, 2004,
No. 7-rp/2016 dated December 20, 2016,
No. 6-r/2018 dated July 17, 2018,
No. 12-r/2018 dated December 18, 2018;
Judgment of the European Court of Human Rights in the case «Stec and Others v. the United Kingdom» dated 6 July 2005.

ОКРЕМА ДУМКА

судді Конституційного Суду України Городовенка В. В.
стосовно Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат)
за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича
та Бобиря Олексія Яковича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень частини третьої статті 59 Закону України
«Про статус і соціальний захист громадян,
які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»

У Рішенні Конституційного Суду України (Другий сенат) у справі за конституційними скаргами Скрипки Анатолія Володимировича та Бобиря Олексія Яковича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 25 квітня 2019 року № 1-р(II)/2019 (далі — Рішення) визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), словосполучення «дійсної строкової», яке міститься у положеннях частини третьої статті 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796–XII зі змінами (далі — Закон), за якими визначення розміру відшкодування заподіяної внаслідок ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС шкоди при обчисленні пенсії виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, поширюються лише на категорію військовослужбовців, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

Вважаю за необхідне на підставі статті 93 Закону України «Про Конституційний Суд України» висловити окрему думку щодо деяких аспектів Рішення.

1. Щодо мотивації у Рішенні дискримінаційного аспекту оспорюваних положень Закону.

У Рішенні в основу мотивації неконституційності словосполучення «дійсної строкової», яке міститься у положеннях частини третьої статті 59 Закону, покладено дискримінаційний аспект цих положень, встановлений насамперед на підставі аналізу Конституційним Судом України статей 16, 17 Конституції України у їх системному зв'язку, та виведення з вказаних конституційних норм категорій осіб із спеціальним конституційно-правовим статусом, які під час проходження військової служби брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і заслуговують на посилений соціальний захист від держави, яка має визначати такий обсяг їх соціального забезпечення, який гарантуватиме їм гідні умови життя, а також повне відшкодування заподіяної шкоди. При цьому є посилання на рішення Конституційного Суду України від 20 березня 2002 року № 5-рп/2002,

від 17 березня 2004 року № 7-рп/2004, від 20 грудня 2016 року № 7-рп/2016, від 17 липня 2018 року № 6-р/2018, в яких начебто викладено аналогічну означеній юридичну позицію. Аналіз цих рішень дає підстави стверджувати, що у них не наведено такої юридичної позиції, Конституційний Суд України не застосував статті 16, 17 Конституції України у їх системному зв'язку в аспекті обґрунтування необхідності посиленого соціального захисту військовослужбовців, які під час проходження військової служби брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, зокрема акцент якраз був на соціальному захисті державою військовослужбовців, що забезпечують захист суверенітету, територіальної цілісності України.

З аналізу Рішення вбачається, що домінуючим критерієм визначення наведеного конституційно-правового статусу за особою, яка брала участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, є саме те, що при цьому вказана особа виконувала свій військовий обов'язок, у зв'язку з чим і була встановлена Конституційним Судом України дискримінація у рівні соціального захисту різних категорій військовослужбовців. Утім, з такими твердженнями важко погодитись, оскільки ключовим у ракурсі дослідження зазначеного дискримінаційного аспекту є питання справедливого рівня соціального захисту саме осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, незалежно від того, чи відбулося це при здійсненні ними військового обов'язку. Підтвердженням цього є спеціальне призначення Закону, згідно з яким визначено, зокрема, основні положення щодо реалізації конституційного права громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на охорону їх життя і здоров'я і його спрямовано на захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та розв'язання пов'язаних з нею проблем медичного і соціального характеру, що виникли внаслідок радіоактивного забруднення території; громадян, які постраждали внаслідок інших ядерних аварій та випробувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї, та розв'язання пов'язаних з цим проблем медичного і соціального характеру (абзац другий преамбули до Закону, частина перша статті 1).

Як вбачається із Закону, рівень та умови пенсійного забезпечення осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, залежать від шкоди, заподіяної їх життю і здоров'ю, періодів та термінів участі таких осіб у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, роботи або проживання у різних зонах радіоактивно забруднених територій. Так, у статті 9 Закону виокремлено таку категорію осіб, як учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС — громадяни, які брали безпосередню участь у ліквідації аварії та її наслідків. Відповідно до статті 10 Закону учасниками ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС вважаються громадяни, які безпосередньо брали участь у будь-яких роботах, пов'язаних з усуненням самої аварії, її наслідків у зоні відчуження у 1986–1987 роках незалежно від кількості робочих днів, а у 1988–1990 роках — не менше 30 календарних днів, у тому числі проведенні евакуації людей і майна з цієї зони, а також тимчасово направлені або відряджені у зазначені строки для виконання робіт у зоні відчуження, включаючи військовослужбовців, працівники державних, громадських, інших підприємств, установ і орга-

нізацій незалежно від їх відомчої підпорядкованості, а також ті, хто працював не менше 14 календарних днів у 1986 році на діючих пунктах санітарної обробки населення і дезактивації техніки або їх будівництві. Законом виділено зазначену категорію осіб саме у зв'язку з характером роботи, яку вони здійснювали у зоні відчуження, беручи безпосередню участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, у зв'язку з чим їх здоров'ю була заподіяна шкода. З огляду на це не лише військовослужбовці віднесені Законом до учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, а й інші особи, що брали безпосередню участь у ліквідації зазначених наслідків.

Таким чином, встановлення Законом рівня соціального захисту учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, у тому числі визначення пенсій згідно зі статтею 59 Закону військовослужбовцям, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, має базуватися на єдиних критеріях, якими є: характер роботи осіб, які безпосередньо брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, та шкода, заподіяна їх життю та здоров'ю, а не на такому критерії, як виконання цими особами військового обов'язку.

Враховуючи викладене, вважаю, що Конституційний Суд України у Рішенні помилково пов'язав конституційно-правові статуси осіб, які виконували військовий обов'язок, та осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, у зв'язку з чим звузив дискримінаційний аспект оспорюваних положень статті 59 Закону, змістивши увесь акцент на нерівність соціального захисту різних категорій військовослужбовців. Держава має забезпечувати однаковий рівень соціального захисту усіх учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, а не лише військовослужбовців.

2. Щодо резолютивної частини Рішення.

З резолютивної частини Рішення випливає, що визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним) словосполучення «дійсної строкової», яке міститься у положеннях частини третьої статті 59 Закону, та втрачає чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України Рішення. З огляду на це чинними на сьогодні є положення частини третьої статті 59 Закону, згідно з якими особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час *проходження служби* і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до Закону або за бажанням таких осіб — з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року. Тобто фактично в результаті ухвалення Рішення Конституційним Судом України змінено положення частини третьої статті 59 Закону, оскільки розширено раніше встановлений перелік осіб, на яких поширювався порядок обчислення пенсій по інвалідності, визначений цими положеннями Закону.

Такий підхід Конституційного Суду України до викладення резолютивної частини Рішення, який змінив закладений законодавцем нормативний сенс, з одного боку, може сприяти ефективному захисту конституційних прав і свобод людини,

однак, з іншого — має певні ризики в аспекті збереження виключної прерогативи законодавця щодо прийняття законів та внесення до них змін.

Вважаю, що у разі якщо виникне аналогічне питання і йтиметься про захист конституційних прав і свобод людини за допомогою інституту конституційної скарги, Конституційний Суд України має зважувати ризики стосовно усіх конституційних аспектів.

Суддя Конституційного Суду України

В. ГОРОДОВЕНКО

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

**РІШЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ
ДРУГИЙ СЕНАТ**

у справі за конституційною скаргою Хліпальської Віри Василівни
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень частини другої статті 26 Закону України
«Про виконавче провадження»
(щодо забезпечення державою виконання судового рішення)

м. Київ
15 травня 2019 року
№ 2-р(II)/2019

Справа № 3-368/2018(5259/18)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Тупицького Олександра Миколайовича — головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича — доповідача,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Лемака Василя Васильовича,
Мойсика Володимира Романовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційною скаргою Хліпальської Віри Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 26 Закону України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В. В. та дослідивши матеріали справи, у тому числі позиції Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківського національного університету внутрішніх справ, Національного університету «Одеська юридична академія», Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В:

1. Хліпальська В. В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) положення частини другої статті 26 Закону України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404–VIII зі змінами (далі — Закон), якими визначено розміри

авансового внеску, який стягувачі мають сплатити при примусовому виконанні рішень, а також передбачено випадки звільнення стягувачів від сплати такого внеску.

Як зазначає Хліпальська В. В., відповідно до положень частини другої статті 26 Закону при примусовому виконанні ухваленого на її користь судового рішення, яким зобов'язано державний орган дати відповідь на письмовий запит про надання інформації, вона мала сплатити авансовий внесок у розмірі двох мінімальних розмірів заробітної плати. Хліпальська В. В. стверджує, що «через свій незадовільний майновий стан так і не змогла реалізувати свого права на примусове виконання судового рішення». На підставі положень частини другої статті 26 Закону державний виконавець «відмовив у відкритті виконавчого провадження», а суди всіх інстанцій, до яких вона зверталася, посилаючись на ці самі положення, не визнали такої відмови протиправною та не захистили її прав.

Автор клопотання вважає, що положеннями частини другої статті 26 Закону встановлено «нерівні умови відкриття виконавчого провадження: сприятливі для державних органів (не сплачують авансового внеску) і обтяжливі для звичайного громадянина (за винятком окремих пільгових категорій осіб)».

Хліпальська В. В. зазначає, що «процес відновлення порушеного права громадянина повинен забезпечуватися державою», особливо у випадку, «коли боржником, який не виконав судового рішення, є державний орган, а стягувачем, чії права порушено, — малозабезпечена особа».

Автор клопотання вважає, що внаслідок застосування положень частини другої статті 26 Закону в остаточному судовому рішенні у його справі — ухвалі Верховного Суду від 4 липня 2018 року — зазнали порушення права «на примусове виконання остаточного судового рішення, винесеного на його користь національними судами України» і «на недопущення дискримінації за майновим станом», тому ці положення слід перевірити на відповідність статті 3, частині другій статті 8, частині другій статті 19, частині другій статті 24, статтям 48, 56, частинам першій, другій статті 129¹ Конституції України.

До конституційної скарги долучено копії судових рішень у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, а саме рішення Львівського окружного адміністративного суду від 7 березня 2018 року, постанови Львівського апеляційного адміністративного суду від 30 травня 2018 року, ухвали Верховного Суду від 4 липня 2018 року.

2. Вирішуючи порушені у конституційній скарзі питання, Конституційний Суд України виходить з такого.

2.1. Відповідно до Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (частина друга статті 3); в Україні визнається і діє принцип верховенства права (частина перша статті 8); права і свободи людини і громадянина захищаються судом; кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (частини перша, друга статті 55);

обов'язковість судового рішення є однією з основних засад судочинства (пункт 9 частини другої статті 129); суд ухвалює рішення іменем України, судові рішення є обов'язковим до виконання; держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку (частини перша, друга статті 129¹).

Конституційний Суд України послідовно наголошує у своїх рішеннях на зобов'язанні держави забезпечувати конституційні права і свободи:

— «конституційні права і свободи є фундаментальною основою існування та розвитку Українського народу, а тому держава зобов'язана створювати ефективні організаційно-правові механізми для їх реалізації. Відсутність таких механізмів нівелює сутність конституційних прав і свобод, оскільки призводить до того, що вони стають декларативними, а це є неприпустимим у правовій державі» (абзац четвертий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 12 квітня 2012 року № 9-рп/2012);

— «держава, виконуючи свій головний обов'язок — утвердження і забезпечення прав і свобод людини (частина друга статті 3 Конституції України) — повинна не тільки утримуватися від порушень чи непропорційних обмежень прав і свобод людини, але й вживати належних заходів для забезпечення можливості їх повної реалізації кожним, хто перебуває під її юрисдикцією. З цієї метою законодавець та інші органи публічної влади мають забезпечувати ефективне правове регулювання, яке відповідає конституційним нормам і принципам, та створювати механізми, необхідні для задоволення потреб та інтересів людини» (абзац перший пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016).

Конституційний Суд України вказував, що судовий захист прав і свобод людини і громадянина необхідно розглядати як вид державного захисту прав і свобод людини і громадянина, і саме держава бере на себе такий обов'язок відповідно до частини другої статті 55 Конституції України (абзац п'ятнадцятий пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 7 травня 2002 року № 8-рп/2002); право на судовий захист є гарантією реалізації інших конституційних прав і свобод, їх утвердження й захисту за допомогою правосуддя (абзац восьмий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 23 листопада 2018 року № 10-р/2018). Отже, як впливає з наведеного, держава повинна повною мірою забезпечити реалізацію гарантованого статтею 55 Конституції України права кожного на судовий захист.

Конституційний Суд України неодноразово підкреслював, що виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, визначений у законі комплекс дій, спрямованих на захист і поновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави (абзац третій пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 13 грудня 2012 року № 18-рп/2012); невиконання судового рішення загрожує сутності права на справедливий розгляд судом (перше речення абзацу другого пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 25 квітня 2012 року № 11-рп/2012); право на судовий захист є конституційною гарантією прав і свобод людини і громадянина, а обов'язкове виконання судових рішень — складовою права на справедливий судовий захист (абзац п'ятий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 26 червня 2013 року № 5-рп/2013).

Конституційний Суд України наголошує, що забезпечення державою виконання судового рішення як невід'ємної складової права кожного на судовий захист закладено на конституційному рівні у зв'язку із внесенням Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 2 червня 2016 року № 1401–VIII змін до Конституції України та доповненням її, зокрема, статтею 129¹, частиною другою якої передбачено, що держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку.

Аналіз статей 3, 8, частин першої, другої статті 55, частин першої, другої статті 129¹ Конституції України у їх системному зв'язку, наведених юридичних позицій Конституційного Суду України дає підстави стверджувати, що обов'язкове виконання судового рішення є необхідною умовою реалізації конституційного права кожного на судовий захист, тому держава не може ухилитися від виконання свого позитивного обов'язку щодо забезпечення виконання судового рішення задля реального захисту та відновлення захищених судом прав і свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави. Позитивний обов'язок держави щодо забезпечення виконання судового рішення передбачає створення належних національних організаційно-правових механізмів реалізації права на виконання судового рішення, здатних гарантувати здійснення цього права та обов'язковість судових рішень, які набрали законної сили, що неможливо без їх повного та своєчасного виконання.

Конституційний Суд України враховує приписи чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та практику тлумачення і застосування цих договорів міжнародними органами, юрисдикцію яких визнала Україна, зокрема Європейським судом з прав людини (перше речення абзацу третього підпункту 2.3 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016).

Конституційний Суд України, розвиваючи свою юридичну позицію щодо визначення обов'язкового виконання судових рішень складовою права на справедливий судовий захист, яка була сформульована з урахуванням положень пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі — Конвенція), бере до уваги практику застосування Європейським судом з прав людини положень вказаної статті Конвенції в аспекті розуміння позитивного обов'язку держави щодо забезпечення виконання судового рішення.

З практики Європейського суду з прав людини вбачається, що визначене статтею 6 Конвенції право на суд було б ілюзорним, якби правова система держави допускала, щоб остаточне обов'язкове судове рішення не виконувалося на шкоду одній зі сторін; і саме на державу покладено позитивний обов'язок створити систему виконання судових рішень, яка була б ефективною як у теорії, так і на практиці, і гарантувала б їх виконання без неналежних затримок; водночас ухиленням від виконання цього обов'язку є перекидання державою відповідальності за фінансове забезпечення організації виконавчого провадження на особу, на користь якої ухвалене судове рішення; ефективний доступ до суду включає право на те, щоб рішення суду було виконане без невиправданих затримок; держава і її державні органи відповідальні за повне та своєчасне виконання судових рішень, які постановлені проти них (§ 43 рішення у справі «*Shmalko v. Ukraine*» від 20 липня

2004 року, § 84 рішення у справі «*Fuklev v. Ukraine*» від 7 червня 2005 року, § 64 рішення у справі «*Apostol v. Georgia*» від 28 листопада 2006 року, §§ 46, 51, 54 рішення у справі «*Yuriy Nikolayevich Ivanov v. Ukraine*» від 15 жовтня 2009 року).

Європейський суд з прав людини вказав, що визнання владою заявника відповідальним за ініціювання виконавчих проваджень стосовно судового рішення на його користь і нехтування нею його фінансовим станом були надмірним обтяженням і призвели до обмеження його права на доступ до суду такою мірою, що знівелювало сутність цього права (§ 65 рішення у справі «*Apostol v. Georgia*» від 28 листопада 2006 року).

Конституційний Суд України, беручи до уваги статті 3, 8, частини першу, другу статті 55, частини першу, другу статті 129¹ Конституції України, свої юридичні позиції щодо визначення виконання судового рішення складовою конституційного права на судовий захист, вважає, що держава, створюючи належні національні організаційно-правові механізми реалізації права на виконання судового рішення, повинна не лише впроваджувати ефективні системи виконання судових рішень, а й забезпечувати функціонування цих систем у такий спосіб, щоб доступ до них мала кожна особа, на користь якої ухвалене обов'язкове судове рішення, у разі, якщо це рішення не виконується, у тому числі державним органом.

Конституційний Суд України наголошує, що визначений у законі порядок забезпечення державою виконання судового рішення має відповідати принципам верховенства права та справедливості, гарантувати конституційне право на судовий захист; невиконання державою позитивного обов'язку щодо забезпечення функціонування запроваджуваної нею системи виконання судових рішень призводить до обмеження конституційного права на судовий захист та нівелює його сутність.

2.2. Конституційний Суд України, дослідивши матеріали конституційної скарги та проаналізувавши положення частини другої статті 26 Закону, звертає увагу, що відповідно до цих положень початок примусового виконання органом державної виконавчої служби судового рішення немайнового характеру, боржником за яким є державний орган, пов'язаний з необхідністю сплати стягувачем авансового внеску у розмірі двох мінімальних розмірів заробітної плати, якщо стягувач не звільняється від сплати цього внеску у випадках, визначених Законом. Внаслідок несплати обов'язкового авансового внеску стягувачем примусове виконання судового рішення, ухваленого на його користь, не розпочнеться, тобто сплата авансового внеску є необхідною умовою початку примусового виконання судового рішення.

Конституційний Суд України вважає, що з огляду на статті 3, 8, частини першу, другу статті 55, частини першу, другу статті 129¹ Основного Закону України в аспекті гарантування на конституційному рівні права кожного на судовий захист та забезпечення державою виконання судового рішення відсутність у стягувача як особи, на користь якої ухвалене судове рішення, фінансової можливості сплатити авансовий внесок не повинна перешкоджати реалізації його права на виконання судового рішення, особливо коли боржником за цим рішенням є державний орган. У чинному правовому регулюванні має бути встановлений такий порядок сплати авансового внеску особою, на користь якої ухвалене судове рішення,

який забезпечив би в усіх випадках і за будь-яких умов повне й своєчасне виконання такого рішення та його обов'язковість.

Визначенням положеннями частини другої статті 26 Закону обов'язкової сплати авансового внеску особою, на користь якої ухвалене судове рішення, як необхідної умови початку примусового виконання цього рішення органом державної виконавчої служби, покладено на цю особу фінансовий тягар забезпечувати функціонування впровадженої державою системи виконання судових рішень, що не гарантує доступу для кожної такої особи до вказаної системи, отже, не забезпечує в усіх випадках і за будь-яких умов повного та своєчасного виконання цього рішення, його обов'язковості.

Конституційний Суд України наголошує, що держава має позитивний обов'язок забезпечувати виконання судового рішення, проте визначеним положеннями частини другої статті 26 Закону правовим регулюванням щодо обов'язкового авансування початку примусового виконання судового рішення особою, на користь якої ухвалене це рішення, такий обов'язок держави перекладено на вказану особу, що нівелює сутність її конституційного права на судовий захист та суперечить положенням статей 3, 8, частин першої, другої статті 55, частин першої, другої статті 129¹ Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 151², 152, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 65, 67, 74, 84, 88, 89, 91, 92, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України» Конституційний Суд України

в и р і ш и в:

1. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення частини другої статті 26 Закону України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404–VIII зі змінами.

2. Положення частини другої статті 26 Закону України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404–VIII зі змінами, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

3. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

Рішення Конституційного Суду України підлягає опублікуванню у «Віснику Конституційного Суду України».

ДРУГИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

• *Summary to the Decision of the Second Senate of the Constitutional Court of Ukraine No. 2-r(II)/2019 dated May 15, 2019 in the case upon the constitutional complaint of Khlipalska Vira Vasylivna on the conformity of the provisions of*

Article 26.2 of the Law of Ukraine «On Enforcement Proceedings» to the Constitution of Ukraine (constitutionality) (regarding the provision of enforcement of a court decision by the state)

Citizen of Ukraine Khlipalska V. V. lodged a submission with the Constitutional Court of Ukraine to examine the conformity of the provisions of Article 26.2 of the Law of Ukraine «On Enforcement Proceedings» No. 1404–VIII dated June 2, 2016, as amended (hereinafter referred to as the Law), which determine the amount of advance payment to be paid by collectors in the compulsory enforcement of decisions, as well as envisage cases of exemption of collectors from paying such fee, to the Constitution of Ukraine (constitutionality).

The Constitutional Court of Ukraine emphasises that the mandatory execution of a court decision is a necessary condition for the implementation of the constitutional right of everyone to judicial protection, therefore the state cannot avoid fulfilling its positive obligation to ensure the enforcement of a court decision for the sake of real protection and restoration of the rights and freedoms protected by the court, the legitimate interests of private individuals and legal entities, society and state. The positive obligation of the state to ensure the enforcement of the court decision provides for the establishment of appropriate national organisational and legal mechanisms for the implementation of the right to execute a court decision which will make it possible to guarantee the exercise of this right and the binding nature of the judicial decisions which have taken effect, which is impossible without their full and timely fulfilment.

The state creating proper national legal and organisational mechanisms of implementation of the right to enforce a court decision should not only introduce the effective systems for the enforcement of court decisions, but also to ensure the functioning of these systems in such a way so that every person, in whose favour a binding court decision has been adopted, has access to it, in case this decision is not enforced, including by public authority.

The Constitutional Court of Ukraine draws attention to the fact that, in accordance with these provisions, the commencement of the enforcement by a body of the state executive service of a judicial decision of a non-property nature, the debtor of which is a state body, is connected with the necessity of payment by the collector of an advance payment in the amount of two minimum wages if the collector is not exempted from paying this contribution in cases specified by the Law. As a result of non-payment of the mandatory advance payment by the collector, enforcement of the court decision approved in his favour will not commence, that is, the payment of the advance payment is a prerequisite for the commencement of the enforcement of the court decision.

The establishment by the provisions of Article 26.2 of the mandatory payment of the advance payment by the person in whose favour the court decision was adopted, as a necessary condition for the commencement of the enforcement of such decision by the state executive service, shoulders this person with the financial burden to ensure the functioning of the court enforcement system, implemented by the state, which does not guarantee the access of each such person to the specified system, therefore, does not provide in all cases and under any conditions full and timely enforcement of this decision, and its mandatory nature.

The Constitutional Court of Ukraine emphasises that the state has a positive obligation to ensure the enforcement of a court decision, yet the said legal regulation concerning the obligatory advance of the commencement of the enforcement of a court decision by the person in whose favour the decision was adopted stipulated by the provisions of Article 26.2 of the Law, such obligation of the state is transferred to the said person, which reduces the essence of his constitutional right to judicial protection and contravenes the provisions of Articles 3, 8, 55.1, 55.2, 129¹.1, 129¹.129² of the Constitution of Ukraine.

Thus, the Court declared unconstitutional the provisions of Article 26.2 of the Law of Ukraine «On Enforcement Proceedings» dated June 2, 2016, No. 1404–VIII with amendments.

References:

Decisions of the Constitutional Court of Ukraine:

No. 8-rp/2002 dated May 7, 2002

No. 9-rp / 2012 dated April 12, 2012

No. 11-rp / 2012 dated April 25, 2012

No. 18-rp / 2012 dated December 13, 2012

No. 5-rp / 2013 dated June 26, 2013

No. 2-rp / 2016 dated June 1, 2016

No. 10-p / 2018 dated 23 November 2018

Judgments of the European Court of Human Rights:

«Shmalko v. Ukraine» dated 20 July 2004

«Fuklev v. Ukraine» dated 7 June 2005

«Apostol v. Georgia» dated 28 November 2006

«Yuriy Nikolayevich Ivanov v. Ukraine» dated 15 October 2009

Ухвали колегій суддів Конституційного Суду України про відмову у відкритті конституційних проваджень у справах за конституційними скаргами розміщені не за датою їх постановлення колегіями суддів Конституційного Суду України, а блоками відповідно до пунктів статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України», на підставі яких відмовлено у відкритті конституційних проваджень у справах

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Політухи Олександра Олександровича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення»
розділу 4 Закону України «Про внесення змін
до Господарського процесуального кодексу України,
Цивільного процесуального кодексу України,
Кодексу адміністративного судочинства України
та інших законодавчих актів»
від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII

м. Київ
28 березня 2019 року
№ 84-2(II)/2019

Справа № 3-36/2019(746/19)

*Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Сліденка Ігоря Дмитровича — головуєчого,
Лемака Василя Васильовича — доповідача,
Туницького Олександра Миколайовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Політухи Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436).

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В. В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Політуха О. О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII (далі — Закон), згідно з якими підпункти 11–27, 45 пункту 7 § 1 цього розділу вводяться в дію через три місяці після набрання чинності Законом, не мають зворотної дії в часі та застосовуються до справ, по яким відомості про кримінальне правопорушення внесені в Єдиний реєстр досудових розслідувань після введення в дію цих змін.

На думку автора клопотання, зазначені положення Закону не відповідають частині другій статті 3, частинам першій, другій статті 8, частині третій статті 22, частині першій статті 24, частинам першій, другій, шостій статті 55, частині першій статті 64 Конституції України в контексті незастосування частини дев'ятої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України (далі — Кодекс) щодо повноваження слідчого судді винести ухвалу про закриття кримінального провадження в разі закінчення строків досудового розслідування, встановлених частиною першою статті 219 Кодексу, у кримінальних провадженнях, за якими відомості про кримінальне правопорушення внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань після введення в дію змін Законом.

До конституційної скарги Політуха О. О. долучив копії судових рішень, постановлених у його справі, а саме ухвал Київського районного суду міста Харкова від 26 листопада 2018 року та Харківського апеляційного суду від 7 грудня 2018 року.

Стверджуючи про неконституційність оспорюваних положень Закону, суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на юридичні позиції Конституційного Суду України, окремі рішення Європейського суду з прав людини та ряд міжнародних актів.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.1. Суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що оспорювані положення Закону унеможливають застосування положень частини дев'ятої статті 284 Кодексу щодо повноваження слідчого судді винести ухвалу про закриття кримінального провадження в разі закінчення строків досудового розслідування, встановлених частиною першою статті 219 Кодексу, у кримінальних провадженнях, за якими відомості про кримінальні правопорушення внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань до 16 березня 2018 року, внаслідок чого звужено конституційне право автора клопотання на судовий захист (частини перша, друга статті 55 Конституції України).

Із долучених до конституційної скарги матеріалів справи вбачається, що клопотання Політуха О. О. про закриття кримінального провадження відповідно до частини дев'ятої статті 284 Кодексу було предметом судового розгляду, що підтверджується ухвалою Київського районного суду міста Харкова від 26 листопада 2018 року.

Таким чином, суб'єкт права на конституційну скаргу реалізував своє конституційне право на судовий захист (частини перша, друга статті 55 Конституції України).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження в цій частині за пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2.2. Політуха О. О. зазначає, що Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування» від 18 вересня 2018 року № 2548–VIII, згідно з яким статтю 284 Кодексу доповнено частиною дев'ятою, має «пріоритет і до правовідносин повинні застосовуватися положення КПК України в редакції Закону № 2548–VIII».

Проте питання застосування судами законів України не належить до повноважень Конституційного Суду України. У своїх актах Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування; надання консультацій чи роз'яснень з цього приводу не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Політухи Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Панасенка Володимира Івановича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
частини першої статті 82 Кримінального кодексу України

м. Київ
1 березня 2019 року
№ 53-2(І)/2019

Справа № 3-27/2019(558/19)

*Друга колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Мельника Миколи Івановича — головуючого,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича — доповідача,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Панасенка Володимира Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 82 Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Шевчука С. В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Панасенко В. І. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності частині другій статті 28 Конституції України (конституційності) частини першої статті 82 Кримінального кодексу України (далі — Кодекс), згідно з якою особам, що відбувають покарання у виді обмеження або позбавлення волі, невідбута частина покарання може бути замінена судом більш м'яким покаранням; у цих випадках більш м'яке покарання призначається в межах строків, установлених у Загальній частині Кодексу для даного виду покарання, і не повинне перевищувати невідбутого строку покарання, призначеного вироком.

На підтвердження застосування судами частини першої статті 82 Кодексу автор клопотання долучив до конституційної скарги копії ухвали Вінницького міського суду Вінницької області від 13 грудня 2017 року, ухвали апеляційного

суду Вінницької області від 8 лютого 2018 року. Цими ухвалами адвокату Панасенко Т. В., яка діяла в інтересах Панасенка В. І., відмовлено у задоволенні клопотання про звільнення засудженого Панасенка В. І. достроково або заміну невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням; визначення терміну можливого перегляду його покарання шляхом застосування до нього умовно-дострокового звільнення або заміни невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням; встановлення проміжків часу для його повторення та чітких критеріїв, на «підставі яких він має відбуватися».

Панасенко В. І. вважає, що частина перша статті 82 Кодексу «не передбачає реалістичної перспективи звільнення від довічного позбавлення волі. Зокрема, вона не передбачає такої реалістичної перспективи шляхом заміни цього покарання більш м'яким або умовно-дострокового звільнення від цього покарання. Цим вона суперечить статті 28 Конституції України, зміст якої вимагає створення реалістичної перспективи звільнення від довічного позбавлення волі».

2. Автор клопотання раніше звертався до Конституційного Суду України з аналогічною конституційною скаргою.

Ухвалою Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України від 18 квітня 2018 року Панасенку В. І. було відмовлено у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

З огляду на те, що Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 9 жовтня 2018 року відкрила конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Крупка Дмитра Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини першої статті 81, частини першої статті 82 Кодексу, Панасенко В. І. просить поновити пропущений строк подання конституційної скарги до Конституційного Суду України із мотивів суспільного інтересу та відкрити конституційне провадження у його справі.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно з Основним Законом України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (стаття 151¹).

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу,

із наданням копій цих документів і матеріалів; перелік документів і матеріалів, що додаються; конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (пункти 6, 7, 8 частини другої статті 55, абзац перший, пункт 2 частини першої статті 77).

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави стверджувати, що Панасенко В. І. не усунув недоліків, що стали підставою для постановлення Другою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 18 квітня 2018 року про відмову у відкритті конституційного провадження у його справі, а саме: автор клопотання порушив питання, яке не належить до повноважень Конституційного Суду України, та не надав копій усіх документів і матеріалів, на які посилається, а також не вказав їх у переліку документів і матеріалів, що додаються до конституційної скарги.

Ухвала апеляційного суду Вінницької області від 8 лютого 2018 року є остаточним судовим рішенням у справі Панасенка В. І. Конституційна скарга Панасенка В. І. від 25 січня 2019 року надійшла до Конституційного Суду України 28 січня 2019 року, тобто автор клопотання пропустив строк подання конституційної скарги, що визначений у пункті 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Згідно з частиною другою статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу.

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України, врахувавши строк, який сплинув із дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням у справі Панасенка В. І. до дня подання цієї конституційної скарги, а також аргументацію Панасенка В. І. стосовно відкриття конституційного провадження, дійшла висновку про відсутність підстав для поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги до Конституційного Суду України та для визнання розгляду цієї конституційної скарги необхідним із мотивів суспільного інтересу у контексті частини другої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Отже, наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 4, 6 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги; наявність ухвал Конституційного Суду України про відмову у відкритті конституційного провадження у справі або про закриття конституційного провадження у справі, якщо їх постановлено на підставі пунктів 1, 2 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Враховуючи викладене та керуючись статтями 55, 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 38, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Консти-

туційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Панасенка Володимира Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 82 Кримінального кодексу України на підставі пунктів 4, 6 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги; наявність ухвал Конституційного Суду України про відмову у відкритті конституційного провадження у справі або про закриття конституційного провадження у справі, якщо їх постановлено на підставі пунктів 1, 2 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України».

2. Ця Ухвала є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою Гриців Наталії Михайлівни
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень абзаців четвертого, п'ятого підпункту 4 пункту 72
розділу I, пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення»
Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення
збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році»,
а також підпункту «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266
Податкового кодексу України

м. Київ
6 березня 2019 року
№ 58-1(I)/2019

Справа № 3-48/2019(967/19)

*Перша колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Гультая Михайла Мирославовича — головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гриців Наталії Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців четвертого, п'ятого підпункту 4 пункту 72 розділу I, пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24 грудня 2015 року № 909–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 5, ст. 47), а також підпункту «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Податкового кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М. М. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу — Гриців Н. М. — звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності

Конституції України (конституційності) положень абзаців четвертого, п'ятого підпункту 4 пункту 72 розділу I, пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24 грудня 2015 року № 909–VIII (далі — Закон), а також підпункту «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Податкового кодексу України (далі — Кодекс).

Абзацами четвертим, п'ятим підпункту 4 пункту 72 розділу I Закону внесено зміни до Податкового кодексу України, а саме підпункт 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 доповнено підпунктом «г» такого змісту: «г) за наявності у власності платника податку об'єкта (об'єктів) житлової нерухомості, у тому числі його частки, що перебуває у власності фізичної чи юридичної особи — платника податку, загальна площа якого перевищує 300 квадратних метрів (для квартири) та/або 500 квадратних метрів (для будинку), сума податку, розрахована відповідно до підпунктів «а»–«г» цього підпункту, збільшується на 25 000 гривень на рік за кожен такий об'єкт житлової нерухомості (його частку)».

У пункті 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону зазначено:

«1. Цей Закон набирає чинності з дня набрання чинності Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», але не раніше 1 січня 2016 року, крім:

підпунктів 3 та 10 пункту 45 розділу I цього Закону щодо запровадження реєстрів заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, які набирають чинності з 1 лютого 2016 року;

підпункту 2 пункту 52 розділу I цього Закону щодо ставок акцизного податку на алкогольні напої, що підлягають маркуванню марками акцизного податку, який набирає чинності з першого числа третього місяця з дня набрання чинності цим Законом;

пункту 58 розділу I цього Закону (щодо доповнення Кодексу статтями 231 та 232) щодо запровадження акцизних накладних при реалізації пального, Єдиного реєстру акцизних накладних та системи електронного адміністрування реалізації пального, який набирає чинності з 1 березня 2016 року».

Підпунктом «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Кодексу передбачено, що за наявності у власності платника податку об'єкта (об'єктів) житлової нерухомості, у тому числі його частки, що перебуває у власності фізичної чи юридичної особи — платника податку, загальна площа якого перевищує 300 квадратних метрів (для квартири) та/або 500 квадратних метрів (для будинку), сума податку, розрахована відповідно до підпунктів «а»–«г» цього підпункту, збільшується на 25 000 гривень на рік за кожен такий об'єкт житлової нерухомості (його частку).

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що до Івано-Франківського окружного адміністративного суду звернулося Головне управління Державної фіскальної служби в Івано-Франківській області з позовом до Гриців Н. М. про стягнення податкової заборгованості, що виникла у зв'язку з несплатою суми податкових зобов'язань з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Рішенням цього суду 8 жовтня 2018 року позов було частково задоволено. Однак Гриців Н. М. оскаржила його до Восьмого апеляційного

адміністративного суду, який постановою від 17 грудня 2018 року апеляційну скаргу Гриців Н. М. залишив без задоволення, а рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 8 жовтня 2018 року — без змін.

Вказану постанову Гриців Н. М. оскаржила в касаційному порядку. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 8 січня 2019 року у відкритті касаційного провадження відмовив, оскільки ця справа належить до категорії справ незначної складності, а отже, судові рішення, прийняті у ній, не підлягають касаційному оскарженню.

Автор клопотання зазначає, що оспорювані положення Закону та Кодексу є такими, що не відповідають статтям 1, 3, 8, частині першій статті 9, статті 19, частинам першій, другій, четвертій, сьомій статті 41, частинам першій, четвертій статті 55, статтям 57, 58, частині першій статті 67, статті 68 Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначається, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорювані положення Закону та Кодексу є неконституційними, однак не наводить аргументів на підтвердження цього.

Гриців Н. М. наголошує, що Верховна Рада України у пункті 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону неправильно визначила дату набрання чинності Законом, яким було запроваджене положення підпункту «Г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Кодексу, а отже, суди неправомірно поширили дію цього положення у її справі.

Однак до повноважень Конституційного Суду України не належить перевірка судових рішень на предмет відповідності Конституції та законам України.

Аргументуючи свою позицію, автор клопотання також зазначає про невідповідність оспорюваних положень Закону, Кодексу окремим міжнародним актам, проте Конституційний Суд України не перевіряє закони України на відповідність міжнародним актам.

Гриців Н. М. фактично висловлює незгоду з судовими рішеннями, прийнятими у її справі, а також із законодавчим регулюванням нарахування податку з нерухомого майна.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень абзаців четвертого, п'ятого підпункту 4 пункту 72 розділу I, пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону, а також підпунк-

ту «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Кодексу, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гриців Наталії Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців четвертого, п'ятого підпункту 4 пункту 72 розділу I, пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24 грудня 2015 року № 909–VIII, а також підпункту «г» підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Податкового кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19,
пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої
статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

м. Київ
26 березня 2019 року
№ 78-1(І)/2019

Справа № 3-64/2019(1352/19)

*Перша колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Гультая Михайла Мирославовича — головуючого,
Головатого Сергія Петровича — доповідача,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С. П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Грішин Дмитро Олексійович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі — Заявник) на підставі статті 151¹ Конституції України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/1352-358 від 27 лютого 2019 року) перевірити на відповідність Конституції України приписи пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі — Кодекс).

1.1. Відповідно до припису пункту 1 частини шостої статті 19 Кодексу для цілей Кодексу малозначними справами є:

«1) справи, у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб».

1.2. Відповідно до припису частини дев'ятої статті 19 Кодексу «для цілей цього Кодексу розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб вираховується станом на 1 січня календарного року, в якому подається відповідна заява або скарга, вчиняється процесуальна дія чи ухвалюється судове рішення».

1.3. Відповідно до припису пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню:

«2) судові рішення у малозначних справах, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково».

1.4. Відповідно до припису пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу суддя-доповідач відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо:

«1) касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню».

1.5. Заявник вважає, що зазначені приписи Кодексу не відповідають статті 1, статті 3, частинам першій, другій статті 8, частині третій статті 13, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 28, частинам першій, другій, четвертій статті 41, частинам першій, четвертій, сьомій статті 43, частинам першій, другій, четвертій статті 55, частині першій статті 64, частині першій статті 68, частині першій, пункту 2 частини другої статті 129 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів впливає таке.

Заявник з 17 липня 1995 року працював у Державному підприємстві «Тернопільський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (далі — Підприємство). Його було звільнено з Підприємства 21 січня 2016 року (наказ № 7-к).

Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області рішенням від 20 грудня 2016 року поновив Заявника на посаді з 3 лютого 2016 року, а також стягнув з Підприємства на користь Заявника суму, яка складалася з винагороди за безперервний стаж роботи за 2015 рік, премії за підсумками господарської діяльності за грудень 2015 року, середнього заробітку за час вимушеного прогулу, моральної шкоди.

2.1. Заявник у грудні 2017 року звернувся до Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області з позовом до Підприємства, в якому просив стягнути з Підприємства на його користь суму індексації середнього заробітку, винагороди за безперервний стаж роботи за 2016 рік, середній заробіток за час

затримки виплати заробітної плати, що її було стягнуто з Підприємства на користь Заявника згідно з рішенням Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 20 грудня 2016 року, а також моральну шкоду. На обґрунтування позовних вимог Заявник, зокрема, вказав, що Підприємство виплатило середній заробіток за час вимушеного прогулу 12 червня 2017 року, у той час як зазначене рішення набрало юридичної сили 14 березня 2017 року, а отже, він має право на стягнення середнього заробітку на час затримки виплати заробітної плати.

Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області, посилаючись, зокрема, на Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення індексації грошових доходів населення» від 17 липня 2003 року № 1078, відмовив Заявникові в задоволенні позову (рішення від 17 квітня 2018 року).

2.2. Апеляційний суд Тернопільської області 20 вересня 2018 року апеляційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а рішення Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 17 квітня 2018 року — без змін.

2.3. Верховний Суд 26 листопада 2018 року відмовив Заявникові у відкритті касаційного провадження за його касаційною скаргою на рішення Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 17 квітня 2018 року та постанову апеляційного суду Тернопільської області від 20 вересня 2018 року, вказавши, що Заявник «подав касаційну скаргу на судові рішення у малозначній справі, що не підлягають касаційному оскарженню; передбачених пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України випадків не встановлено».

3. Посилаючись на Конституцію України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та Перший протокол до неї, Заявник стверджує, що «у зв'язку з тим, що... право на доступ до касаційного суду державою не врегульовано, обмеження такого права не переслідує легітимну ціль, а також не реалізовується принцип розумної пропорційності..., положення пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України мають бути визнані неконституційними».

Заявник зазначає, що приписи Кодексу, які він оспорує, «ставлять осіб з заробітною платою, розмір якої не перевищує мінімальну та середню заробітну плату та права яких відновлені судом... у несприятливе становище порівняно з громадянами України з заробітною платою, вищою за середню, оскільки позбавляють їх права просити про сприяння реалізації закріплених у Конституції та Законах України прав та інтересів».

На думку Заявника, «положення пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України визначає одну з основних засад судочинства — забезпечення касаційного оскарження рішення суду, крім випадків, встановлених законом, і таким чином закріплює гарантії перевірки в касаційному порядку судових рішень».

Заявник стверджує, що «обмеження» його «права на касаційне оскарження є суттєвим і непропорційним втручанням у права, свободи та інтереси громадянина».

Заявник також вважає, що формулювання припису пункту 1 частини шостої статті 19 Кодексу знижує «рівень доступу до правосуддя», а термін «малозначні справи» «взагалі не може застосовуватись до трудових правовідносин».

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження в справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

4.1. Долучені до конституційної скарги копії судових рішень у справі Заявника свідчать, що Заявник реалізував гарантоване статтею 55 Конституції України право на звернення до суду за захистом своїх прав.

4.2. Конституція України не містить припису, який би гарантував особі право на касаційне оскарження усіх без винятку судових рішень. Відповідно до пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України право на касаційне оскарження судового рішення забезпечується у визначених законом випадках. Отже, відповідно до Конституції України питання визначення випадків касаційного оскарження судового рішення віднесено до повноважень Верховної Ради України.

Зі змісту конституційної скарги випливає, що Заявник фактично висловив незгоду із законодавчим врегулюванням касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах, що не є обґрунтуванням неконституційності приписів Кодексу, які він оспорує.

4.3. Заявник просить визнати приписи пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу такими, що не відповідають статті 1, статті 3, частинам першій, другій статті 8, частині третій статті 13, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 28, частинам першій, другій, четвертій статті 41, частинам першій, четвертій, сьомій статті 43, частинам першій, другій, четвертій статті 55, частині першій статті 64, частині першій статті 68, частині першій, пункту 2 частини другої статті 129 Конституції України. Утім Заявник не аргументує, яким чином його права, що їх гарантовано Конституцією України, зазнали порушення внаслідок застосування зазначених приписів Кодексу, а лише обмежується цитуванням цих приписів Конституції України. Наведене не може вважатися обґрунтуванням неконституційності приписів Кодексу, що оспоруються, в контексті вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України» та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Грішина Дмитра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні»

м. Київ
9 квітня 2019 року
№ 94-1(I)/2019

Справа № 3-84/2019(1818/19)

*Перша колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Гультая Михайла Мирославовича — головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27 березня 2014 року № 1166–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 20–21, ст. 745).

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М. М. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу — Ващенко С. Є. — звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27 березня 2014 року № 1166–VII (далі — Закон № 1166). Згідно з підпунктом 1 пункту 28 розділу II Закону № 1166 у Законі України «Про судо-

устрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року № 2453–VI в редакції до внесення змін Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року № 192–VIII (далі — Закон № 2453) виключено статтю 136, якою, зокрема, передбачалось, що судді, який вийшов у відставку, виплачується вихідна допомога у розмірі 10 місячних заробітних плат за останньою посадою. Автор клопотання просить також визнати неконституційним положення пункту 2 розділу IV «Прикінцеві положення» Закону № 1166 в частині, що стосується набрання чинності з 1 квітня 2014 року підпунктом 1 пункту 28 розділу II Закону № 1166.

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Ващенко С. Є. у період з 5 січня 1993 року по 11 лютого 2003 року обіймав посаду судді Кам'янець-Подільського міського суду Хмельницької області, а з 12 лютого 2003 року по 16 вересня 2016 року — посаду судді апеляційного суду Хмельницької області. У зв'язку з поданням заяви про відставку Верховна Рада України Постановою «Про звільнення суддів» від 8 вересня 2016 року № 1515–VIII звільнила його з посади судді, а згідно з наказом голови апеляційного суду Хмельницької області Ващенко С. Є. виключено зі штату вказаного суду. Оскільки при звільненні Ващенко С. Є. не була виплачена одноразова вихідна допомога у розмірі 10 місячних заробітних плат, він звернувся до голови апеляційного суду Хмельницької області з відповідною заявою, проте у такій виплаті йому було відмовлено у зв'язку з відсутністю підстав для її здійснення.

Не погоджуючись з цим, Ващенко С. Є. звернувся до Хмельницького окружного адміністративного суду з позовом до апеляційного суду Хмельницької області та Державної судової адміністрації України, в якому вказав, що «йому протиправно не нарахована та не виплачена відповідачами вихідна допомога в розмірі 10 місячних заробітних плат за останньою посадою судді у зв'язку з виходом у відставку, оскільки право на таку допомогу, за наявності стажу на посаді судді не менше 20 років, він набув ще 27.11.2005, тобто задовго до набрання чинності Законом України від 27.03.2014 № 1166–VII, яким було виключено статтю 136 із Закону України від 07.07.2010 № 2453–VI». Він звернувся до Хмельницького окружного адміністративного суду з клопотанням, зокрема, визнати протиправною відмову у виплаті такої одноразової вихідної допомоги.

Хмельницький окружний адміністративний суд постановою від 2 лютого 2017 року, залишеною без змін ухвалою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 16 березня 2017 року, у задоволенні адміністративного позову відмовив. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 23 січня 2019 року касаційну скаргу Ващенко С. Є. залишив без задоволення, зазначені судові рішення — без змін.

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, оспорювані положення Закону № 1166 «суперечать таким елементам конституційного принципу верховенства права, як правова визначеність, правова передбачуваність, правомірні очікування та справедливість», а отже, є неконституційними.

На підтвердження своїх доводів автор клопотання посилається на положення Конституції України, законів України, рішення Конституційного Суду України, постанову Конституційного Суду Російської Федерації, рішення Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у справі за його позовом.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначається, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорювані положення Закону № 1166 є неконституційними, однак не обґрунтовує своїх тверджень та не наводить аргументів на підтвердження порушення його прав, гарантованих Конституцією України внаслідок застосування вказаних положень.

Автор клопотання зазначає, що «прийняття таких положень закону та надання їм чинності вже з наступного дня після опублікування не давало Ващенко С. Є. можливості врегулювати свою поведінку, зокрема визначитись: вийти у відставку до набрання чинності цим законом і отримати вихідну допомогу, право на яку було набуто на підставі закону, чи залишитись працювати суддею без надії на її отримання при виході у відставку в майбутньому». Однак Верховна Рада України Постановою «Про звільнення суддів» від 8 вересня 2016 року № 1515–VIII звільнила Ващенко С. Є. з посади судді апеляційного суду Хмельницької області у зв'язку з поданням ним заяви про відставку, тоді як виключення у Законі № 2453 статті 136 відбулось більше ніж за два роки до його звільнення, тому не можна вважати, що ці зміни мали для нього непередбачуваний характер.

Важливо також зазначити, що в абзаці шостому підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 19 листопада 2013 року № 10-рп/2013 Конституційний Суд України визначив, що «вихідна допомога не належить до таких конституційних гарантій незалежності суддів, як суддівська винагорода чи довічне грошове утримання, оскільки не є основним джерелом матеріального забезпечення суддів, не має постійного характеру та не покриває соціальних ризиків, пов'язаних, зокрема, із хворобою, інвалідністю, старістю. У зв'язку з цим парламент повноважний встановлювати вихідну допомогу та визначати її розмір».

Аргументуючи свою позицію, автор клопотання також висловлює незгоду із законодавчими змінами щодо виплати вихідної допомоги суддям у зв'язку з відставкою та застосуванням оспорюваних положень Закону № 1166 судами. Однак це до повноважень Конституційного Суду України не належить.

На підтвердження своєї позиції Ващенко С. Є. цитує Конституцію України, закони України, рішення Конституційного Суду України, постанову Конституційного Суду Російської Федерації, рішення Європейського суду з прав людини, що не може вважатись обґрунтуванням неконституційності оспорюваних положень Закону № 1166.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV «Прикінцеві положення» Закону № 1166, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27 березня 2014 року № 1166–VII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою приватного акціонерного товариства «Київстар» щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 34 Закону України «Про телекомунікації» та частини першої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України»

м. Київ
12 березня 2019 року
№ 64-1(І)/2019

Справа № 3-52/2019(1067/19)

*Перша колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Гультая Михайла Мирославовича — головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича — доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою приватного акціонерного товариства «Київстар» щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 34 Закону України «Про телекомунікації» від 18 листопада 2003 року № 1280–IV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 12, ст. 155) та частини першої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» від 26 листопада 1993 року № 3659–XII (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Колісника В. П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Приватне акціонерне товариство «Київстар» (далі — Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину третю статті 34 Закону України «Про телекомунікації» від 18 листопада 2003 року № 1280–IV (далі — Закон № 1280) та частину першу статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» від 26 листопада 1993 року № 3659–XII зі змінами (далі — Закон № 3659).

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що вказані положення Закону № 1280 та Закону № 3659 не відповідають статті 31 Конституції України, а положення Закону № 3659 не відповідає ще й частині другій статті 32 Конституції України у взаємозв'язку з частиною першою її статті 8.

Згідно з частиною третьою статті 34 Закону № 1280 інформація про споживача та про телекомунікаційні послуги, що він отримав, може надаватись у випадках і в порядку, визначених законом; в інших випадках зазначена інформація може поширюватися лише за наявності письмової згоди споживача.

Частиною першою статті 22¹ Закону № 3659 встановлено, що суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції та про державну допомогу суб'єктам господарювання.

З аналізу змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

Антимонопольний комітет України рішенням від 23 листопада 2017 року визнав, що Товариство порушило законодавство про захист економічної конкуренції шляхом неподання інформації на вимогу державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, та наклав на Товариство штраф за вказане порушення.

Не погоджуючись із рішенням Антимонопольного комітету України від 23 листопада 2017 року та вважаючи, що вимога надати запитувану інформацію Антимонопольному комітету України суперечить приписам Конституції України, Кримінального процесуального кодексу України, Закону № 1280 та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Товариство оскаржило назване рішення до господарського суду міста Києва.

Господарський суд міста Києва рішенням від 11 червня 2018 року повністю задовольнив позов Товариства та визнав недійсним рішення Антимонопольного комітету України від 23 листопада 2017 року.

Київський апеляційний господарський суд постановою від 4 вересня 2018 року залишив апеляційну скаргу Антимонопольного комітету України без задоволення, а рішення господарського суду міста Києва від 11 червня 2018 року — без змін.

Верховний Суд постановою від 20 листопада 2018 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, задовольнив касаційну скаргу Антимонопольного комітету України, скасував рішення господарського суду міста Києва від 11 червня 2018 року та постанову Київського апеляційного господарського суду від 4 вересня 2018 року.

Товариство вважає, що частина перша статті 22¹ Закону № 3659 порушує гарантоване Конституцією України право на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, а також може призвести до порушення конституційного права кожного на приватне життя.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України»).

Відповідно до пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону.

Згідно зі статтею 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта).

Суб'єкт права на конституційну скаргу, наголошуючи на тому, що оспорювані положення Закону № 1280 та Закону № 3659 не відповідають Конституції України, лише цитує окремі приписи Конституції України та дає їм власну інтерпретацію, наводить юридичні позиції Конституційного Суду України, окремі положення законів України, рішень Європейського суду з прав людини. Проте автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності частини третьої статті 34 Закону № 1280 та частини першої статті 22¹ Закону № 3659, обмежившись висловленням припущень.

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», тому є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою приватного акціонерного товариства «Київстар» щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 34 Закону України «Про телекомунікації» від 18 листопада 2003 року № 1280–IV та частини першої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» від 26 листопада 1993 року № 3659–XII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Стукана Олександра Олексійовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
статті 93 Кримінального кодексу Української РСР
від 28 грудня 1960 року

м. Київ
24 квітня 2019 року
№ 117-1(І)/2019

Справа № 3-102/2019(2231/19)

*Перша колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Гультая Михайла Мирославовича — головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Стукана Олександра Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 93 Кримінального кодексу Української РСР від 28 грудня 1960 року.

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М. М. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Стукан Олександр Олексійович звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 93 «Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах» Кримінального кодексу Української РСР від 28 грудня 1960 року (далі — Кодекс), якою було передбачено, що «умисне вбивство: а) з корисливих мотивів; б) з хуліганських мотивів; в) вчинене у зв'язку з виконанням потерпілим службового або громадського обов'язку; г) двох або більше осіб; д) жінки, яка завідомо для винного була в стані вагітності; е) вчинене з особливою жорстокістю або способом, небезпечним для життя багатьох осіб; ж) вчинене з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення, а так само поєднане з звалтуванням; з) вчинене особливо небезпечним рецидивістом або особою, яка раніше вчинила

умисне вбивство, за винятком вбивства, передбаченого статтями 95–97 цього Кодексу; и) вчинене на замовлення; і) вчинене за попереднім зговором групою осіб або організованою групою, —

карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією, крім того, майна у випадках, передбачених пунктом «а» цієї статті».

Вироком апеляційного суду Волинської області від 2 лютого 2004 року Стукану О. О. було призначено покарання, зокрема, у виді довічного позбавлення волі за статтею 93 Кодексу. Ухвалою Верховного Суду України від 22 червня 2004 року цей вирок залишено без змін.

У липні 2015 року Стукан О. О. звернувся до апеляційного суду Волинської області про перегляд вироку щодо нього за нововиявленими обставинами.

Луцький міськрайонний суд Волинської області розглянув заяву Стукана О. О. про перегляд вироку апеляційного суду Волинської області від 2 лютого 2004 року за нововиявленими обставинами та ухвалою від 26 жовтня 2017 року відмовив йому в її задоволенні.

Цю ухвалу Стукан О. О. оскаржив до апеляційного суду Волинської області, який ухвалою від 10 травня 2018 року його апеляційну скаргу залишив без задоволення, а зазначену ухвалу Луцького міськрайонного суду Волинської області — без змін.

Ухвалу Луцького міськрайонного суду Волинської області від 26 жовтня 2017 року та ухвалу апеляційного суду Волинської області від 10 травня 2018 року Стукан О. О. оскаржив до Верховного Суду, який постановою колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду від 21 лютого 2019 року не відкрив касаційного провадження, справу щодо Стукана О. О. по суті за нововиявленими обставинами не розглядав, його касаційну скаргу залишив без задоволення, а рішення судів першої та апеляційної інстанцій — без змін.

Остаточним судовим рішенням у своїй справі Стукан О. О. вважає постанову Верховного Суду від 21 лютого 2019 року.

Автор клопотання стверджує, що положення статті 93 Кодексу не відповідають статті 58 Конституції України.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно зі статтею 151¹ Конституції України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

Відповідно до статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному

судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі зазначається короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України; копія остаточного судового рішення у справі суб'єкта права на конституційну скаргу має бути засвідчена в установленому порядку судом, що його ухвалив (частина перша, пункт 3, абзац десятий частини другої).

Згідно з частиною першою статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження — судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців.

У розумінні пункту 1 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» вичерпанням всіх національних засобів юридичного захисту необхідно вважати розгляд судами апеляційної та касаційної інстанцій справи по суті, у тому числі за нововиявленими або виключними обставинами.

Таким чином, відповідно до статті 151¹ Конституції України, частини першої, пункту 3, абзацу десятого частини другої статті 55, пункту 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» остаточним судовим рішенням у справі Стукана О. О. є ухвала Верховного Суду України від 22 червня 2004 року, в якій цей суд застосував статтю 93 Кодексу.

Постанова Верховного Суду від 21 лютого 2019 року не є остаточним судовим рішенням у справі Стукана О. О. в значенні статті 151¹ Конституції України, частини першої, пункту 3, абзацу десятого частини другої статті 55, частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», оскільки Верховний Суд не відкрив провадження та не переглядав справи за нововиявленими обставинами, отже, й не застосовував статті 93 Кодексу.

Таким чином, Стукан О. О. не дотримав вимог пункту 3, абзацу десятого частини другої статті 55, частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Стукана Олександра Олексійовича щодо відповідності Конституції

України (конституційності) статті 93 Кримінального кодексу Української РСР від 28 грудня 1960 року на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Скоробогатька Олега Леонідовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
підпункту «и» пункту 18 частини другої статті 5
Закону України «Про управління об'єктами державної власності»

м. Київ
11 березня 2019 року
№ 63-2(І)/2019

Справа № 3-45/2019(928/19)

*Друга колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Мельника Миколи Івановича — головуючого,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича — доповідача,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Скоробогатька Олега Леонідовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) підпункту «и» пункту 18 частини другої статті 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року № 185-V (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456).

Заслухавши суддю-доповідача Шевчука С. В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Скоробогатько О. Л. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає положенням статей 22, 41, 92, 116 Конституції України (є неконституційним), підпункт «и» пункту 18 частини другої статті 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року № 185-V (далі — Закон), згідно з яким Кабінет Міністрів України, здійснюючи управління об'єктами державної власності, визначає порядок «відчуження та списання об'єктів державної власності».

На підтвердження застосування судами України оспорюваного положення Закону автор клопотання долучив до конституційної скарги копії рішень Меліто-

польського міськрайонного суду Запорізької області від 13 липня 2016 року, від 4 жовтня 2018 року, рішення апеляційного суду Запорізької області від 19 січня 2017 року, ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 27 лютого 2017 року, постанови Верховного Суду України від 6 вересня 2017 року у справі за позовом заступника прокурора Запорізької області в інтересах Фонду державного майна України до Міністерства аграрної політики та продовольства України, Скоробагатька О. Л., третя особа — Державне підприємство «Бердянське агроторгове підприємство», про визнання недійсним договору купівлі-продажу та повернення майна.

Мелітопольський міськрайонний суд Запорізької області зазначений позов задовольнив. Вказаний договір купівлі-продажу визнано недійсним у зв'язку з тим, що нерухоме майно, яке було державною власністю і належало державному підприємству на праві господарського відання, було відчужене без погодження з Фондом державного майна України всупереч вимогам Порядку відчуження державної власності, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 червня 2007 року № 803 зі змінами. Апеляційний суд Запорізької області скасував це рішення й ухвалив нове, яким позовні вимоги залишив без задоволення. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відмовив у відкритті касаційного провадження у справі. Верховний Суд України скасував рішення апеляційного суду та ухвалу касаційного суду, залишивши в силі рішення Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області від 13 липня 2016 року в частині визнання договору купівлі-продажу недійсним.

Суб'єкт права на конституційну скаргу наголошує, що підпункт «и» пункту 18 частини другої статті 5 Закону «звужує зміст та обсяг існуючих в мене прав і свобод закріплених в Конституції України, а саме щодо:

- набуття мною у власність, зокрема нерухомого державного майна у спосіб, що не заборонений законом;
- непорушність мого право власності на набуте майно;
- встановлення саме Законом України правового режиму переходу права власності на майно;
- не забезпечення Кабінетом Міністрів України рівних умови розвитку всіх форм власності та здійснення управління об'єктами державної власності відповідно до закону у вузькому розумінні, у той час коли Основний Закон України передбачає управління такими об'єктами у широкому розумінні закону».

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

2.1. Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців; якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній

скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (пункт 2 частини першої, частина третя статті 77).

Автор клопотання просить поновити строк на подання конституційної скарги до Конституційного Суду України у зв'язку з тим, що отримав належним чином засвідчену копію постанови Верховного Суду України від 6 вересня 2017 року лише 19 вересня 2018 року. Скоробогатько О. Л. також зазначає, що йому було необхідно усунути недоліки у раніше поданій ним конституційній скарзі, яка була повернута йому керівником Секретаріату Конституційного Суду України на підставі частини третьої статті 57 Закону України «Про Конституційний Суд України» 21 листопада 2018 року.

Аналіз конституційної скарги та долучених до неї матеріалів дає підстави стверджувати, що Скоробогатько О. Л. не надав доказів відсутності у нього повного тексту рішення Верховного Суду України від 6 вересня 2017 року, яке є остаточним судовим рішенням у його справі.

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України наголошує на тому, що звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою не зупиняє перебігу тримісячного строку на її подання, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України». Повернення конституційної скарги не перешкоджає повторному зверненню до Конституційного Суду України за умови дотримання вимог Закону України «Про Конституційний Суд України»; подання конституційної скарги повторно після її повернення керівником Секретаріату Конституційного Суду України є новим зверненням до Конституційного Суду України, тому автор клопотання повинен дотримуватися усіх вимог щодо форми, змісту та строків подання конституційної скарги, визначених у названому законі.

Оскільки несвоєчасне подання конституційної скарги не пов'язане з тим, що Скоробогатько О. Л. не мав повного тексту остаточного судового рішення у його справі, то його клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги на підставі частини третьої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» є необґрунтованим.

2.2. Згідно з Основним Законом України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (стаття 151¹).

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначаються обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів; перелік документів і матеріалів, що додаються (пункти 6, 7, 8 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що автор клопотання не розкрив логічного зв'язку між підпунктом «и» пункту 18 частини другої статті 5 Закону та положеннями статей 22, 41, 92, 116 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційну скаргу фактично висловлює незгоду із законодавчим регулюванням порядку відчуження майна державних підприємств, яке є державною власністю, а також із прийнятими у його справі судовими рішеннями. Однак така незгода не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваного положення Закону.

Скоробогатько О. Л. також не надав копій усіх документів і матеріалів, на які посилається, та не вказав їх у переліку, що додається до конституційної скарги.

Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пунктів 6, 7, 8 частини другої статті 55, абзацу першого, пункту 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Скоробогатька Олега Леонідовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) підпункту «и» пункту 18 частини другої статті 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року № 185–V на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Сергія Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантій соціального захисту колишніх працівників органів внутрішніх справ України та членів їхніх сімей»

м. Київ
18 березня 2019 року
№ 71-2(I)/2019

Справа № 3-59/2019(1265/19)

*Друга колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Мельника Миколи Івановича — головуючого,
Саса Сергія Володимировича — доповідача,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Сергія Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантій соціального захисту колишніх працівників органів внутрішніх справ України та членів їхніх сімей» від 23 грудня 2015 року № 900–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 3, ст. 31).

Заслухавши суддю-доповідача Саса С. В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу — Поляков С. М. — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 22 Конституції України (конституційність) Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантій соціального захисту колишніх працівників органів внутрішніх справ України та членів їхніх сімей» від 23 грудня 2015 року № 900–VIII (далі — Закон).

Законом внесено зміни до статей 43, 63 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», абзацу першого пункту 3 розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення

змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення», пункту 15 розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Національну поліцію».

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Поляков С. М. є пенсіонером органів внутрішніх справ України з 2001 року та отримує пенсію за вислугу років на підставі Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». У зв'язку з тим, що ліквідаційна комісія Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Харківській області (далі — Комісія) надала довідку для перерахунку пенсії Полякова В. М. без включення до грошового забезпечення надбавки за виконання особливо важливих завдань, він звернувся до Харківського окружного адміністративного суду з позовом до Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Харківській області в особі Комісії про визнання бездіяльності Комісії протиправною та зобов'язання вчинити певні дії.

Харківський окружний адміністративний суд рішенням від 6 лютого 2018 року вказаний адміністративний позов задовольнив частково — зобов'язав Комісію видати нову довідку про розмір грошового забезпечення для перерахунку пенсії Полякова С. М. Зазначене рішення Комісія оскаржила до Харківського апеляційного адміністративного суду. Названий суд ухвалою від 5 квітня 2018 року зупинив провадження у справі Полякова С. М. № 820/6575/17 до набрання законної сили рішенням Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 12 березня 2018 року у зразковій справі за адміністративним позовом Федишена Р. В.

Поляков С. М. звернувся із заявою про приєднання до апеляційної скарги Федишена Р. В. на рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 12 березня 2018 року, яку Верховний Суд постановою від 12 грудня 2018 року залишив без задоволення. Цією ж постановою рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 12 березня 2018 року у зразковій справі залишено без змін.

Поляков С. М. вважає, що постанова Верховного Суду від 12 грудня 2018 року є остаточним судовим рішенням у його справі, оскільки «викладені правові висновки в рішенні у зразковій справі № 802/2196/17-а (Пз/9901/1/18) могли вплинути на вирішення питання про мої права, свободи, інтереси, так як Харківський апеляційний адміністративний суд мав їх врахувати при ухваленні рішення за результатами розгляду апеляційної скарги Ліквідаційної комісії Головного управління Міністерства внутрішніх справ України на рішення Харківського окружного адміністративного суду від 6 лютого 2018 року у справі № 820/6575/17».

Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що в остаточному судовому рішенні у зразковій справі застосовано положення Закону, які «звужують зміст та обсяг вже існуючих прав і свобод колишніх працівників органів внутрішніх справ та членів їх сімей, що відповідно до статті 22 Конституції України є неприпустимим».

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження — судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду) (абзац перший, пункт 1 частини першої статті 77).

Відповідно до статті 291 Кодексу адміністративного судочинства України провадження у типовій справі підлягає відновленню з дня набрання законної сили рішенням Верховного Суду у відповідній зразковій справі (частина друга); рішення суду апеляційної інстанції за наслідками перегляду типової справи може бути оскаржено в касаційному порядку виключно з таких підстав: суд першої та (або) апеляційної інстанції при вирішенні типової справи не визнав її типовою справою та (або) не врахував правові висновки, викладені у рішенні Верховного Суду за результатами розгляду зразкової справи; справа, в якій судом першої та (або) апеляційної інстанції ухвалено рішення з урахуванням правових висновків, викладених у рішенні Верховного Суду за результатами розгляду зразкової справи, не відповідає ознакам типової справи (частина п'ята).

З наведеного випливає, що Харківський апеляційний адміністративний суд має прийняти рішення у справі Полякова С. М. № 820/6575/17, яка перебуває у провадженні цього суду, а постанова Верховного Суду від 12 грудня 2018 року у зразковій справі № 802/2196/17-а (Пз/9901/1/18) не є остаточним судовим рішенням у справі автора клопотання.

З аналізу судових рішень, копії яких долучено до конституційної скарги, вбачається, що Поляков С. М. не вичерпав усіх національних засобів юридичного захисту, оскільки остаточне судове рішення у його справі № 820/6575/17 на момент звернення з конституційною скаргою не було ухвалено.

Таким чином, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 1 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Сергія Михайловича щодо відповідності Конституції

України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантій соціального захисту колишніх працівників органів внутрішніх справ України та членів їхніх сімей» від 23 грудня 2015 року № 900–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кужіль Євгенії Мефодіївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 1 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

м. Київ
27 березня 2019 року
№ 83-2(І)/2019

Справа № 3-74/2019(1633/19)

*Друга колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Мельника Миколи Івановича — головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кужіль Євгенії Мефодіївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 1 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20 грудня 1991 року № 2011–XII (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М. І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Кужіль Є. М. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність пунктам 1, 6 частини першої статті 92 Конституції України окремого положення абзацу першого пункту 1 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20 грудня 1991 року № 2011–XII зі змінами (далі — Закон) «порядок забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей жилими приміщеннями визначається Кабінетом Міністрів України».

Із аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що Кужіль Є. М. звернулася до Шевченківського районного суду міста Києва з позо-

вом до Центрального апарату Служби безпеки України про визнання дій протиправними, визнання недійсним і скасування рішення та зобов'язання вчинити дії, в якому просила визнати порушеним право на житло дітей-близнят напівсиріт померлого майора Кужіля А. І.; визнати незаконним та скасувати рішення про зняття померлого майора Кужіля А. І. з квартирної черги у зв'язку зі смертю; зобов'язати житлово-побутову комісію Центрального апарату Служби безпеки України внести зміни до справи квартирної обліку про факт народження двох його дітей; визнати його сім'ю такою, що потребує поліпшення житлових умов.

Шевченківський районний суд міста Києва рішенням від 20 березня 2018 року, залишеним без змін постановою апеляційного суду міста Києва від 5 червня 2018 року та постановою Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року, відмовив у задоволенні позову Кужіль Є. М.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що застосування оспорюваного положення Закону призвело до порушення конституційних прав на житло Кужіля А. І. та його дітей.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

Аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що автор клопотання не обґрунтував, у чому саме полягає невідповідність окремого положення абзацу першого пункту 1 статті 12 Закону пунктам 1, 6 частини першої статті 92 Конституції України. На підтвердження неконституційності оспорюваного положення Закону Кужіль Є. М. аналізує судові рішення у своїй справі та фактично висловлює незгоду з постановою Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року, вказуючи, що «суд проігнорував норми Конституції України». Однак незгода із судовими рішеннями не може вважатися обґрунтуванням неконституційності оспорюваних положень закону (ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018, від 6 червня 2018 року № 18-у(II)/2018).

Крім того, аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що Кужіль Є. М. фактично висловлює незгоду із законодавчим регулюванням порядку забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей жилими приміщеннями, наводить свої пропозиції щодо внесення змін до оспорюваного положення Закону, що не є обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України оспорюваного положення Закону у розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Згідно зі статтею 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам,

передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо: вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження — судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

З аналізу судових рішень, копії яких долучено до конституційної скарги, вбачається, що Кужіль Є. М. вичерпала всі національні засоби юридичного захисту, що підтверджується наявністю постанови Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року, яка є остаточним судовим рішенням у її справі.

Конституційна скарга Кужіль Є. М. датована та надіслана до Конституційного Суду України 6 березня 2019 року, тобто строк її подання, встановлений у пункті 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», пропущено. Клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги відповідно до частини третьої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» Кужіль Є. М. не заявляла.

Той факт, що автор клопотання вже звертався до Конституційного Суду України з конституційною скаргою з аналогічного питання і після її повернення керівником Секретаріату Конституційного Суду України подав виправлену конституційну скаргу, не може вказувати на дотримання Кужіль Є. М. строку подання конституційної скарги, оскільки Законом України «Про Конституційний Суд України» передбачена можливість повторного звернення до Конституційного Суду України з дотриманням вимог цього закону, зокрема щодо строку подання конституційної скарги.

З огляду на наведене суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55, пункту 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кужіль Євгенії Мефодіївни щодо відповідності Конституції України

(конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 1 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою товариства
з обмеженою відповідальністю «КЛАЙМ-С»
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень частини п'ятої статті 2 Закону України
«Про основні засади державного нагляду (контролю)
у сфері господарської діяльності»

м. Київ
12 березня 2019 року
№ 65-3(І)/2019

Справа № 3-49/2019(1012/19)

*Третя колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Литвинова Олександра Миколайовича — головуючого,
Завгородньої Ірини Миколаївни — доповідача,
Кривенка Віктора Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «КЛАЙМ-С» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року № 877-V (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Завгородню І. М. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю «КЛАЙМ-С» (далі — Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають частині другій статті 19, частині першій статті 58 Конституції України (є неконституційними), положення частини п'ятої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року № 877-V зі змінами (далі — Закон), відповідно до яких «зазначені у частині четвертій цієї статті органи, що здійснюють державний нагляд (контроль) у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особли-

востей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами, зобов'язані забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої — восьмої, абзацу другої частини десятої, частин тринадцятої та чотирнадцятої статті 4, частин першої — четвертої статті 5, частини третьої статті 6, частин першої — четвертої та шостої статті 7, статей 9, 10, 19, 20, 21, частини третьої статті 22 цього Закону».

Автор клопотання стверджує, що застосовані в остаточному судовому рішенні в його справі, а саме у постанові Харківського апеляційного адміністративного суду від 29 травня 2018 року, положення частини п'ятої статті 2 Закону порушують право власності, гарантоване статтею 41 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційну скаргу просить поновити пропущений строк подання конституційної скарги до Конституційного Суду України та вказує на необхідність її прийняття поза межами встановленого законом строку та розгляду з мотивів суспільного інтересу.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно зі статтею 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу (частина друга); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

Твердження автора клопотання щодо пропуску строку подання конституційної скарги та можливості її прийняття на підставі частини другої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» з мотивів суспільного інтересу, а також несвоечасного отримання копії постанови Харківського апеляційного адміністративного суду від 29 травня 2018 року є необґрунтованими з огляду на таке.

З матеріалів конституційної скарги вбачається, що Товариство неодноразово (29 вересня, 22 жовтня, 6 грудня 2018 року та 16 січня 2019 року) зверталось до Конституційного Суду України з аналогічними конституційними скаргами, до яких долучало копію остаточного судового рішення, а саме постанову Харківського апеляційного адміністративного суду від 29 травня 2018 року.

Крім того, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України не вбачає необхідності у прийнятті конституційної скарги поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», та її розгляді з мотивів суспільного інтересу.

Оскільки підстав для поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги до Конституційного Суду України немає, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України вважає за необхідне відмовити у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «КЛАЙМ-С» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року № 877-V зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Кудінова Руслана Геннадійовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
частини п'ятої статті 91
Закону України «Про Національну поліцію»

м. Київ
12 березня 2019 року
№ 66-3(І)/2019

Справа № 3-55/2019(1122/19)

*Третя колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Литвинова Олександра Миколайовича — головуєчого, доповідача,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Кривенка Віктора Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кудінова Руслана Геннадійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 91 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379).

Заслухавши суддю-доповідача Литвинова О. М. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Кудінов Р. Г. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність статті 43 Конституції України частини п'ятої статті 91 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII (далі — Закон), положення якої застосовані в остаточному судовому рішенні у його справі — постанові Третього апеляційного адміністративного суду від 21 листопада 2018 року.

В оспорюваній нормі Закону передбачено, що поліцейським, які виконували службові обов'язки у вихідні, святкові та неробочі дні, крім поліцейських, які працюють у змінному режимі, відповідний час для відпочинку в порядку компенсації надається протягом двох наступних місяців.

На підтвердження неконституційності частини п'ятої статті 91 Закону автор клопотання посилається на статтю 43 Конституції України, окремі норми Закону, Кодексу законів про працю України та підзаконних нормативних актів.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно з пунктом 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтею 55 цього закону.

З аналізу конституційної скарги випливає, що Кудінов Р. Г. не обґрунтував тверджень щодо невідповідності частини п'ятої статті 91 Закону статті 43 Конституції України.

Аргументація автора клопотання зводиться до висловлення незгоди із законодавчим регулюванням питання встановлення компенсації (у виді відповідного часу для відпочинку) поліцейським за виконання службових обов'язків у вихідні, святкові та неробочі дні, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваної норми Закону.

Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України» Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кудінова Руслана Геннадійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 91 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Ананченка Олега Миколайовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої
статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої
статті 266 Кодексу адміністративного судочинства України

м. Київ
27 березня 2019 року
№ 80-3(І)/2019

Справа № 3-71/2019(1606/19)

*Третя колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Литвинова Олександра Миколайовича — головуєчого,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Кривенка Віктора Васильовича — доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ананченка Олега Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої статті 266 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Кривенка В. В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Ананченко Олег Миколайович звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) положення пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої статті 266 Кодексу адміністративного судочинства України (далі — Кодекс).

На думку автора клопотання, положення пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої статті 266 Кодексу суперечать положенням статей 3, 8, 19, 24, 38, 69, 84, 124, 129, 129¹ Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно зі статтею 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої).

Цитуючи окремі положення Конституції України, Кодексу, посилаючись на юридичні позиції Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини та судові рішення Верховного Суду, Ананченко О. М. не вказав, у чому полягає зв'язок між положеннями пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої статті 266 Кодексу і положеннями статей 3, 8, 19, 24, 38, 69, 84, 124, 129, 129¹ Конституції України, а також не навів аргументів щодо того, яким чином зазначені норми Кодексу зумовили порушення його конституційних прав на звернення до суду за захистом своїх прав, на участь в управлінні державними справами, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Відсутність зв'язку між оспорюваними положеннями Кодексу та відповідними положеннями Конституції України дозволяє стверджувати, що конституційна скарга Ананченка О. М. є очевидно необґрунтованою.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України» Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ананченка Олега Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1 частини першої, пункту 1 частини другої статті 19, пункту 2 частини першої, пункту 2 частини четвертої статті 266 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Котляренка Олександра Олександровича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень пункту 4 частини першої статті 97
Закону України «Про Національну поліцію»

м. Київ
12 березня 2019 року
№ 67-1(II)/2019

Справа № 3-39/2019(824/19)

*Перша колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Шаптали Наталі Костянтинівни — головуючої,
Запорожця Михайла Петровича,
Мойсика Володимира Романовича — доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Котляренка Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 частини першої статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В. Р. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Котляренко О. О. з клопотанням визнати такими, що не відповідають статті 21, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46, частині першій статті 64 Конституції України (є неконституційними), положення пункту 4 частини першої статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII зі змінами (далі — Закон), згідно з якими одноразова грошова допомога в разі загибелі (смерті), визначення втрати працездатності поліцейського (далі — одноразова грошова допомога) є соціальною виплатою, гарантованою допомогою з боку держави, яка призначається і виплачується особам, які за Законом мають право

на її отримання, у разі, зокрема, визначення поліцейському інвалідності внаслідок захворювання, поранення (контузії, травми або каліцтва), пов'язаних з проходженням ним служби в органах внутрішніх справ або поліції, протягом шести місяців після звільнення його з поліції внаслідок причин, зазначених у цьому пункті.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

Головне управління Національної поліції в Черкаській області (далі — Управління) наказом від 1 грудня 2017 року відповідно до пункту 7 частини першої статті 77 Закону звільнило Котляренка О. О. зі служби в поліції за власним бажанням, його служба в поліції припинена.

Котляренко О. О. у зв'язку з встановленням йому II групи інвалідності внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби в поліції, що підтверджено довідкою до акта огляду медико-соціальної експертної комісії від 15 грудня 2017 року, звернувся 4 січня 2018 року до Управління із заявою про виплату йому одноразової грошової допомоги за пунктом 4 частини першої статті 97 Закону.

Управління 22 січня 2018 року затвердило висновок про призначення Котляренку О. О. одноразової грошової допомоги та видало наказ № 208 про її виплату.

Згодом Управління переглянуло матеріали заяви та встановило, що Котляренко О. О. був звільнений зі служби в поліції згідно з пунктом 7 частини першої статті 77 Закону за власним бажанням, тому він не набув права на отримання одноразової грошової допомоги відповідно до пункту 4 частини першої статті 97 Закону, оскільки однією з умов для її призначення й виплати є наявність зв'язку із звільненням особи зі служби в поліції та захворюванням, пов'язаним із проходженням служби в органах внутрішніх справ або поліції, тобто згідно з пунктом 2 частини першої статті 77 Закону (через хворобу — за рішенням медичної комісії про непридатність до служби в поліції).

Відтак Управління наказом від 20 березня 2018 року № 775 (зі змінами) скасувало висновок від 22 січня 2018 року про призначення Котляренку О. О. одноразової грошової допомоги та наказ № 208 про її виплату.

Вважаючи такі дії Управління протиправними, Котляренко О. О. звернувся з позовом до Черкаського окружного адміністративного суду, який у результаті розгляду справи за правилами спрощеного провадження рішенням від 9 липня 2018 року, залишеним без змін постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 11 вересня 2018 року, відмовив йому в задоволенні адміністративного позову.

Автор клопотання звернувся із касаційною скаргою до Верховного Суду. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 19 жовтня 2018 року відмовив йому у відкритті касаційного провадження, оскільки касаційну скаргу було подано на судові рішення у справі незначної складності, що не підлягає касаційному оскарженню.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої статті 77, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу (частина друга).

Остаточним судовим рішенням у своїй справі автор клопотання вважає постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 11 вересня 2018 року. Конституційна скарга надійшла до Конституційного Суду України 6 лютого 2019 року, а отже, строк на її подання пропущено.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що Котляренко О. О. не дотримав вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», а його конституційна скарга є такою, що подана з порушенням встановленого цим законом строку.

Автор клопотання порушує питання про необхідність розгляду його справи із мотивів суспільного інтересу, але Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що немає підстав для визнання розгляду його конституційної скарги доцільним із вказаних мотивів у контексті частини другої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Котляренка Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 частини першої статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кіндратек Вікторії Володимирівни, Бещенюк Оксани Дмитрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів»

м. Київ
13 березня 2019 року
№ 68-1(II)/2019

Справа № 3-50/2019(1058/19)

*Перша колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Шаптали Наталі Костянтинівни — головуючої,
Запорожця Михайла Петровича — доповідача,
Мойсика Володимира Романовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кіндратек Вікторії Володимирівни, Бещенюк Оксани Дмитрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436).

Заслухавши суддю-доповідача та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Кіндратек Вікторія Володимирівна, Бещенюк Оксана Дмитрівна звернулися до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського проце-

суального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147-VIII (далі — Закон).

Згідно з пунктом 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону «підпункти 11–27, 45 пункту 7 § 1 цього розділу вводяться в дію через три місяці після набрання чинності цим Законом, не мають зворотної дії в часі та застосовуються до справ, по яким відомості про кримінальне правопорушення, внесені в Єдиний реєстр досудових розслідувань після введення в дію цих змін».

Із долучених до конституційної скарги матеріалів вбачається, що 22 січня 2018 року Кіндратек В. В., Бещенюк О. Д. було повідомлено про підозру у вчиненні ними злочину, передбаченого частиною третьою статті 301 Кримінального кодексу України. Адвокат Мевлід Д. М., який діяв в інтересах Кіндратек В. В., Бещенюк О. Д., оскаржив зазначене повідомлення до Суворовського районного суду міста Одеси. Ухвалою від 2 листопада 2018 року слідчий суддя цього суду, керуючись, зокрема, положеннями пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону, відмовив у відкритті провадження. Мевлід Д. М. оскаржив вказану ухвалу до апеляційного суду Одеської області, який ухвалою від 12 листопада 2018 року апеляційну скаргу залишив без задоволення, а рішення суду першої інстанції — без змін.

На думку авторів клопотання, оспорювані положення Закону суперечать статті 21, частині третій статті 22, частині першій статті 24, частині першій статті 58, частині другій статті 61, частині другій статті 64 Конституції України, оскільки унеможливають оскарження повідомлення особі про підозру у вчиненні нею злочинів, за яким відомості про кримінальне правопорушення внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань до введення в дію підпунктів 11–27, 45 пункту 7 § 1 розділу 4 Закону, що призводить до «звуження обсягу існуючого права кожного учасника кримінального провадження на судовий захист від притягнення його до кримінальної відповідальності шляхом звернення до суду зі скаргю про скасування повідомлення про підозру».

У конституційній скарзі також зазначається, що «не передбачення оспорюваними положеннями зворотної дії у часі обмежує принцип індивідуальності юридичної відповідальності особи, ставить підозрюваних у нерівне становище перед законом в порівнянні з іншими підозрюваними, а Верховною Радою України із прийняттям Закону створено ситуацію, коли фактично існують дві чинні редакції КПК: одна застосовується до проваджень, в яких відомості про кримінальні правопорушення внесені до реєстру до 16.03.2018, а друга — після цієї дати».

На підтвердження своєї позиції Кіндратек В. В., Бещенюк О. Д. посилаються на окремі положення Конституції України, Кримінального процесуального кодексу України (далі — Кодекс), Закону та на юридичні позиції Конституційного Суду України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначається, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (пункт 6 частини другої статті 55, абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що Кіндратек В. В., Бещенюк О. Д., стверджуючи про невідповідність статті 21, частині третій статті 22, частині першої статті 24, частині другій статті 61, частині другій статті 64 Конституції України положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону, не навели обґрунтування тверджень щодо неконституційності цих положень, а лише процитували їх зміст, окремі норми Основного Закону України, Кодексу та юридичні позиції Конституційного Суду України.

Однак наведення змісту положень законів, цитування приписів Конституції України, юридичних позицій Конституційного Суду України без наведення аргументів невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (Ухвала Конституційного Суду України від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017; ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Обґрунтовуючи твердження стосовно того, що положення пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону суперечать приписам частини першої статті 58 Конституції України, автори клопотання не аргументували, що надання права на оскарження повідомлення слідчого про підозру у вчиненні злочину пом'якшує або скасовує відповідальність особи.

Крім того, Кіндратек В. В., Бещенюк О. Д. висловлюють припущення, що «Законом № 2147 фактично передбачалась можливість скасування кримінальної відповідальності, що істотно поліпшувало їх становище». Але припущення не може вважатися аргументом на підтвердження неконституційності правових актів чи їх окремих положень (ухвали Конституційного Суду України від 17 лютого 2009 року № 5-у/2009, від 27 січня 2010 року № 2-у/2010).

Отже, автори клопотання не дотримали вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кіндратек Вікторії Володимирівни, Бещенюк Оксани Дмитрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 § 2 «Прикінцеві положення» розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Ткаченка Олександра Васильовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень пункту 2 частини третьої статті 389
Цивільного процесуального кодексу України

м. Київ
20 березня 2019 року
№ 77-1(II)/2019

Справа № 3-62/2019(1338/19)

*Перша колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Шаптали Наталі Костянтинівни — головуючої, доповідача,
Запорожця Михайла Петровича,
Мойсика Володимира Романовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ткаченка Олександра Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Шапталу Н. К. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. До Конституційного Суду України звернувся Ткаченко Олександр Васильович з клопотанням визнати такими, що не відповідають пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (є неконституційними), положення пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України (далі — Кодекс), відповідно до яких не підлягають касаційному оскарженню судові рішення у малозначних справах, крім випадків, якщо: касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовної практики; особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи; справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для

учасника справи, який подає касаційну скаргу; суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу, автор клопотання зазначає, що вони дозволяють «відмовляти у відкритті касаційного провадження не у випадках, встановлених законом, а за власним одноособовим волевиявленням одного із суддів касаційного суду», внаслідок чого порушено його «конституційне право на касаційне оскарження судових рішень».

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

2.1. Відповідно до абзацу першого частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтею 55 цього закону.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушень внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 2 червня 2016 року № 1401–VIII Конституцію України було доповнено статтею 131², у якій запроваджено термін «малозначні спори», який набув розвитку у процесуальних кодексах України. Зокрема, Кодекс у редакції Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII містить терміни «малозначні справи» та «справи незначної складності» і встановлює порядок розгляду цих справ у спрощеному позовному провадженні.

Пунктом 2 частини третьої статті 389 Кодексу встановлено, що не підлягають касаційному оскарженню судові рішення у малозначних справах (крім певних випадків), а частиною шостою статті 19 Кодексу визначено, які саме справи належать до цієї категорії. На підставі вказаних норм Верховний Суд відмовив Ткаченку О. В. у відкритті касаційного провадження, оскільки визнав, що його справа є справою незначної складності, яка не містить винятків, встановлених пунктом 2 частини третьої статті 389 Кодексу.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що Ткаченко О. В., стверджуючи про порушення його права на «касаційне оскарження судових рішень», передбаченого пунктом 8 частини другої статті 129 Основного Закону України, неправильно розуміє зміст цього конституційного положення, оскільки ним гарантоване право на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках — на касаційне оскарження судового рішення.

Таким чином, суб'єкт права на конституційну скаргу наводить власне розуміння змісту права на касаційне оскарження судового рішення та фактично висловлює незгоду з остаточним судовим рішенням у своїй справі.

Однак за юридичною позицією Конституційного Суду України незгода із судовими рішеннями не є підставою для відкриття конституційного провадження у справі (ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018 та від 6 червня 2018 року № 18-у(II)/2018).

Отже, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що Ткаченко О. В. не обґрунтував тверджень щодо неконституційності положень пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу.

Крім того, згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначаються короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України, та опис перебігу розгляду відповідної справи в судах (пункти 3, 4 частини другої статті 55).

Автор клопотання не дотримав вказаних вимог Закону України «Про Конституційний Суд України», оскільки зазначив лише про результат остаточного судового рішення у своїй справі, вказав дати подання ним позовної заяви, апеляційної і касаційної скарг та дати прийняття судами рішень у його справі.

З огляду на наведене Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що конституційна скарга не відповідає вимогам пунктів 3, 4, 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ткаченка Олександра Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою Лабусевич Марії Тарасівни
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень частини першої статті 8
Закону України «Про судовий збір»

м. Київ
7 березня 2019 року
№ 61-2(II)/2019

Справа № 3-43/2019(900/19)

*Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Сліденка Ігоря Дмитровича — головуючого,
Лемака Василя Васильовича,
Туницького Олександра Миколайовича — доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лабусевич Марії Тарасівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір» від 8 липня 2011 року № 3674–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Туницького О. М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Лабусевич Марія Тарасівна звернулася до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір» від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами (далі — Закон).

Відповідно до частини першої статті 8 Закону в первинній редакції суд вирішував питання про надання відстрочки або розстрочки сплати судового збору на певний строк виходячи лише з майнового стану сторони. Оспорюваними положеннями Закону конкретизовано умови, за яких суд може відстрочити або розстрочити сплату судового збору.

Львівський окружний адміністративний суд ухвалою від 26 грудня 2018 року відмовив у задоволенні клопотання Лабусевич М. Т. про звільнення її від сплати судового збору в адміністративній справі за позовом до Головного управління

Національної поліції у Львівській області та зазначив, що ухвала з питань звільнення від сплати судового збору окремо не оскаржується.

У конституційній скарзі Лабусевич М. Т. стверджує, що положення частини першої статті 8 Закону не відповідають статтям 22 та 55 Конституції України, оскільки звужують її право на судовий захист.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

За статтею 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша).

Відповідно до статті 294 Кодексу адміністративного судочинства України (далі — Кодекс) ухвала суду про відмову у задоволенні клопотання про звільнення від судового збору не міститься у переліку ухвал, на які можуть бути подані апеляційні скарги окремо від рішення суду, проте згідно з частиною третьою статті 293 Кодексу заперечення на ухвали, що не підлягають оскарженню окремо від рішення суду, включаються до апеляційної скарги на рішення суду.

Таким чином, ухвала Львівського окружного адміністративного суду від 26 грудня 2018 року не є остаточним судовим рішенням у справі Лабусевич М. Т., оскільки може бути оскаржена у порядку, передбаченому статтею 293 Кодексу, тому конституційна скарга не відповідає вимогам частини першої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», тобто є неприйнятною.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лабусевич Марії Тарасівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 8 Закону України «Про судовий збір» від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Литковця Костянтина Михайловича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
частини другої статті 52 Закону України «Про освіту»
від 23 травня 1991 року № 1060–XII в редакції
до внесення змін Законом України «Про вищу освіту»
від 1 липня 2014 року № 1556–VII

м. Київ
19 березня 2019 року
№ 76-2(II)/2019

Справа № 3-60/2019(1299/19)

*Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Сліденка Ігоря Дмитровича — головуючого, доповідача,
Лемака Василя Васильовича,
Тупицького Олександра Миколайовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Литковця Костянтина Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 52 Закону України «Про освіту» від 23 травня 1991 року № 1060–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 34, ст. 451) в редакції до внесення змін Законом України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556–VII.

Заслухавши суддю-доповідача Сліденка І. Д. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу — Литковець Костянтин Михайлович — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), частину другої статті 52 Закону України «Про освіту» від 23 травня 1991 року № 1060–XII в редакції до внесення змін Законом України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556–VII (далі — Закон), за якою «випускники вищих навчальних закладів, які здобули освіту за кошти державного або місцевого бюджетів, направляються на

роботу і зобов'язані відпрацювати за направленням і в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

На думку автора клопотання, частина друга статті 52 Закону суперечить вимогам частин першої, третьої статті 43, частин другої, третьої статті 53 Конституції України.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

З аналізу матеріалів конституційної скарги вбачається, що Литковець К. М., уклавши угоду 1 вересня 2008 року про підготовку фахівця з вищою освітою з Державним вищим навчальним закладом «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України», не виконав умов цієї угоди в частині його зобов'язання відпрацювати після закінчення вищого навчального закладу три роки відповідно до направлення на роботу.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що Литковець К. М. у конституційній скарзі навів лише положення Конституції України, нормативно-правових актів та юридичні позиції Конституційного Суду України, а порушення умов угоди, встановлене в остаточному судовому рішенні у його справі — постанові Верховного Суду від 19 вересня 2018 року, — підмінив обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності частини другої статті 52 Закону. Отже, автор клопотання не навів взаємозв'язку між оспорюваними положеннями Закону та положеннями Конституції України, а також логічних аргументів щодо того, як частина друга статті 52 Закону порушила його право на безоплатну і доступну освіту.

Таким чином, Литковець К. М. не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо обґрунтування тверджень про неконституційність частини другої статті 52 Закону, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Литковця Костянтина Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 52 Закону України «Про освіту» від 23 травня 1991 року № 1060–XII в редакції до внесення змін Законом України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556–VII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою Жуган Любові Володимирівни
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень частини другої статті 57
Закону України «Про Вищу раду правосуддя»

м. Київ
28 березня 2019 року
№ 85-2(II)/2019

Справа № 3-72/2019(1609/19)

*Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Сліденка Ігоря Дмитровича — головуючого,
Лемака Василя Васильовича — доповідача,
Туницького Олександра Миколайовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Жуган Любові Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 57 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 7–8, ст. 50).

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В. В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Жуган Л. В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 57 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (далі — Закон), якими встановлено вичерпний перелік підстав оскарження та скасування рішення Вищої ради правосуддя про звільнення судді згідно з пунктами 3 та 6 частини шостої статті 126 Конституції України:

1) склад Вищої ради правосуддя, який ухвалив відповідне рішення, не мав повноважень його ухвалювати;

2) рішення не підписано будь-ким із складу членів Вищої ради правосуддя, які брали участь у його ухваленні;

3) рішення не містить посилань на визначені законом підстави звільнення судді та мотиви, з яких Вища рада правосуддя дійшла відповідних висновків.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Вища рада правосуддя рішенням від 23 березня 2017 року звільнила Жуган Л. В. з посади судді Малиновського районного суду міста Одеси за вчинення істотного дисциплінарного проступку.

Не погоджуючись із цим рішенням, Жуган Л. В. оскаржила його у судовому порядку.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду рішенням від 5 березня 2018 року відмовив у задоволенні позову Жуган Л. В. про визнання незаконним та скасування рішення Вищої ради правосуддя. Велика Палата Верховного Суду постановою від 6 грудня 2018 року апеляційну скаргу Жуган Л. В. залишила без задоволення, а вказане рішення — без змін.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що відсутність у частині другій статті 57 Закону інших, окрім визначених цими положеннями, підстав оскарження та скасування рішення Вищої ради правосуддя про звільнення судді наділяє зазначений конституційний орган державної влади широкими повноваженнями стосовно притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, що не відповідає статтям 19, 43, 55, 58, 62, 64 Конституції України.

До конституційної скарги долучено копії рішень Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 7 квітня 2016 року, Вищої ради правосуддя від 23 березня 2017 року, Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 5 березня 2018 року та постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 грудня 2018 року.

Стверджуючи про неконституційність оспорюваних положень Закону, автор клопотання посилається на рішення Європейського суду з прав людини у справі «Олександр Волков проти України» від 9 січня 2013 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

У Законі України «Про Конституційний Суд України» передбачено, що конституційна скарга має містити, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77). Отже, особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й аргументовано довести, як саме закон (його окремі положення) обмежує чи порушує гарантоване Конституцією України право і як це право зазнало порушень внаслідок застосування закону.

2.1. У частині другій статті 57 Закону встановлено вичерпний перелік підстав, за якими рішення Вищої ради правосуддя про звільнення судді згідно з пунктами 3 та 6 частини шостої статті 126 Конституції України може бути оскаржене та скасоване.

Жуган Л. В. вказує, що встановлений Законом порядок оскарження рішення Вищої ради правосуддя про звільнення судді з посади є таким, що порушує конституційну гарантію захисту від незаконного звільнення та обмежує здійснення права на судове оскарження рішення Вищої ради правосуддя.

Однак автор клопотання не навів аргументів щодо порушення його конституційного права на судовий захист (частини перша, друга статті 55 Конституції України) внаслідок застосування оспорюваних положень Закону.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів однозначно впливає, що всі фактичні обставини, встановлені у дисциплінарному провадженні, були предметом розгляду як першої інстанції — Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду, так і апеляційної — Великої Палати Верховного Суду.

Таким чином, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Жуган Любові Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 57 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Лейдікера Олександра Сергійовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
окремого положення абзацу першого пункту 4 статті 18
Закону України «Про охорону прав на знаки
для товарів і послуг»

м. Київ
11 квітня 2019 року
№ 102-2(II)/2019

Справа № 3-79/2019(1679/19)

*Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Сліденка Ігоря Дмитровича — головуєчого,
Лемака Василя Васильовича,
Тупицького Олександра Миколайовича — доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лейдікера Олександра Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 4 статті 18 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року № 3689–XII (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 36) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О. М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу — Лейдікер Олександр Сергійович — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає частині першій статті 24, частинам першій, четвертій статті 41, частині першій статті 54, частині другій статті 61 Конституції України (є неконституційним), окреме положення абзацу першого пункту 4 статті 18 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року № 3689–XII зі змінами (за конституційною скаргою — перше речення частини четвертої статті 18) (далі — Закон) в частині визначення трирічного строку невикористання

знаку для товарів і послуг в Україні від іншої дати після публікації відомостей про видачу свідоцтва.

Відповідно до абзацу першого пункту 4 статті 18 Закону якщо знак не використовується в Україні повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг протягом трьох років від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва або від іншої дати після цієї публікації, будь-яка особа має право звернутися до суду із заявою про дострокове припинення дії свідоцтва повністю або частково.

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що 17 січня 2005 року було зареєстровано свідоцтво України № 46089 на знак для товарів і послуг «MERREL M» (далі — свідоцтво та знак).

Право власності на знак було зареєстровано за Лейдікером О. С. 25 березня 2013 року, про що того ж дня здійснено публікацію в офіційному бюлетені «Промислова власність» та внесено відомості до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг.

«Волверін Аудорз Інк (е Мічиган корпорейшн)» 15 травня 2015 року звернувся до Солом'янського районного суду міста Києва з позовом до Лейдікера О. С. та Державної служби інтелектуальної власності України про дострокове припинення дії свідоцтва та про зобов'язання вчинити дії, посилаючись на те, що останні три роки до дати подання позову знак не використовувався без поважних причин.

Солом'янський районний суд міста Києва рішенням від 18 вересня 2015 року, залишеним без змін ухвалою апеляційного суду міста Києва від 8 грудня 2015 року, позов задовольнив частково. Достроково частково припинено «дію свідоцтва України № 46089 від 17.01.2005 р. на торговельну марку «MERREL M», що видане на ім'я Лейдікера Олександра Сергійовича, стосовно послуг 35 класу за МКТП».

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ ухвалою від 25 травня 2016 року рішенням судів першої та апеляційної інстанцій скасував, а справу направив на новий розгляд.

Апеляційний суд міста Києва рішенням від 14 червня 2017 року, залишеним без змін постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного цивільного суду від 12 грудня 2018 року, позов задовольнив частково. Достроково частково припинено «дію свідоцтва України № 46089 від 17.01.2005 р. на торговельну марку «MERREL M», що видане на ім'я Лейдікера Олександра Сергійовича, стосовно послуг 35 класу за МКТП».

Зокрема, зі змісту постанови Верховного Суду від 12 грудня 2018 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі автора клопотання, випливає, що позиція Лейдікера О. С. полягала у тому, що з часу реєстрації за ним права власності на знак (25 березня 2013 року) до подання проти нього позову (15 травня 2015 року) не минуло трьох років, а тому підстав, передбачених пунктом 4 статті 18 Закону, для задоволення позову не було.

Проте Верховний Суд зазначену позицію спростував, вважаючи, що встановлений оспорюваним положенням Закону безперервний трирічний строк невикористання знака є об'єктивною категорією, на яку не впливає юридичний факт переходу передбачених законодавством прав та обов'язків власника знака до правонаступника.

Автор клопотання стверджує, що застосування оспорюваного положення Закону призвело до порушення його конституційних прав рівності, власності, на захист інтелектуальної власності та індивідуального характеру юридичної відповідальності, гарантованих нормами частини першої статті 24, частин першої, четвертої статті 41, частини першої статті 54, частини другої статті 61 Основного Закону України.

Обґрунтовуючи свої доводи, суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на положення Конституції України, Закон, Закон України «Про Конституційний Суд України», пункт 2 статті 29 Загальної декларації прав людини 1948 року, статтю 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, статтю 4 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права 1966 року, постанову Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» від 1 листопада 1996 року № 9, а також на судові рішення у своїй справі, копії яких долучені до конституційної скарги.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

На думку автора клопотання, застосування в оспорюваному положенні Закону словосполучення «або від іншої дати після цієї публікації» уможливило «скорочення трирічного терміну невикористання знаку для наступних (не перших) власників знаку для звернення заінтересованих осіб до суду із заявою про дострокове припинення дії свідоцтва повністю або частково». Як наслідок, для визнання недійсним свідоцтва за заявою заінтересованої особи строк невикористання знаку його наступним власником може становити від 1 дня до 2 років 11 місяців 29 днів, тобто менше ніж 3 роки. На думку автора клопотання, наведене свідчить про нерівність конституційних прав «наступного власника знаку у порівнянні з первісним власником цього знаку» та про порушення його прав, передбачених частиною першою статті 24 Конституції України.

Також у конституційній скарзі зазначено, що оспорюване положення Закону перекладає «юридичну відповідальність за невикористання торговельного знаку первісним власником на нового власника знаку, що є порушенням індивідуального характеру юридичної відповідальності, закріпленої в частині другій статті 61 Конституції України».

Обґрунтовуючи свою позицію щодо невідповідності частині першій статті 24, частині другій статті 61 Конституції України оспорюваного положення Закону,

автор клопотання стверджує, що внаслідок застосування цього положення він «був неправомірно позбавлений права власності на торгівельний знак, чим були порушені його права, закріплені в частинах першій, четвертій статті 41 Конституції України (право громадянина володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю; порушення принципу непорушності права приватної власності) та права захисту інтелектуальної власності, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної власності, закріплених в частині першій статті 54 Конституції України».

У зв'язку з наведеними аргументами слід зазначити, що автор клопотання не врахував положення частини третьої статті 13 Основного Закону України, відповідно до якого власність зобов'язує. Набуваючи право власності, особа має враховувати визначений законодавством відповідний правовий режим. Тобто при укладанні договору про передачу права власності на знак Лейдкер О. С. мав оцінити наявні ризики, пов'язані з цим правом власності.

Із аналізу конституційної скарги вбачається, що Лейдкер О. С. не обґрунтував тверджень щодо неконституційності оспорюваного положення Закону, а фактично висловив незгоду з рішенням суду у справі, де він є стороною. Проте відповідно до юридичних позицій Конституційного Суду України незгода з судовими рішеннями не є підставою для відкриття конституційного провадження у справі, а правозастосовна діяльність, яка полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам, є складовою правозастосування і не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018; від 6 червня 2018 року № 18-у(II)/2018; від 26 червня 2018 року № 23-у(II)/2018).

Викладене дає підстави вважати, що автор клопотання не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності окремого положення абзацу першого пункту 4 статті 18 Закону.

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лейдкера Олександра Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення абзацу першого пункту 4 статті 18 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року № 3689–XII зі змінами на підставі пункту 4 стат-

ті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дончака Володимира Андрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 року № 2148–VIII

м. Київ
1 квітня 2019 року
№ 88-3(II)/2019

Справа № 3-83/2019(1817/19)

*Третя колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Касмініна Олександра Володимирівича — головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича — доповідача,
Первомайського Олега Олексійовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дончака Володимира Андрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 6, ст. 40), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 22, ст. 145), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 року № 2148–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 40–41, ст. 383).

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В. В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Дончак В. А. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) окремі положення законів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76–VIII (далі — Закон № 76), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213–VIII (далі — Закон № 213), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 року № 2148–VIII (далі — Закон № 2148).

Як вбачається з конституційної скарги, автор клопотання фактично стверджує про невідповідність Конституції України положень:

— абзаців третього, четвертого підпункту 1 пункту 28 розділу I Закону № 76, згідно з яким у частині дванадцятій статті 20 Закону України «Про статус народного депутата України» «абзац одинадцятий викласти у такій редакції:

«Умови та порядок перерахунку призначених пенсій народним депутатам України визначаються Кабінетом Міністрів України»;

— пункту 5 розділу III «Прикінцеві положення» Закону № 213, за яким у разі неприйняття до 1 червня 2015 року закону щодо призначення всіх пенсій, у тому числі спеціальних, на загальних підставах з 1 червня 2015 року скасовуються норми щодо пенсійного забезпечення осіб, яким пенсії/щомісячне довічне грошове утримання призначаються, зокрема, відповідно до Закону України «Про статус народного депутата України»;

— абзаців третього, четвертого пункту 14 розділу I Закону № 2148, згідно з яким у статті 20 Закону України «Про статус народного депутата України» «частину дванадцятю викласти в такій редакції:

«12. Пенсійне забезпечення народних депутатів здійснюється відповідно до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування».

Дончак В. А. наголошує, що суди першої та апеляційної інстанції під час розгляду його справи не врахували принципів верховенства права, правової визначеності та незворотності дії в часі законів, а також «застосували Закони які прямо суперечать Конституції України та, посилаючись на них незаконно визнали звуження прав і Конституційних гарантій найменш соціально захищеної категорії громадян — пенсіонерів правомірним».

Автор клопотання вважає, що оспорювані положення Закону № 76, Закону № 213, Закону № 2148 суперечать частині третій статті 22, частині першій статті 46, частині першій статті 58, частині першій статті 64 Конституції України. На думку Дончака В. А., внаслідок застосування вказаних положень Закону № 76, Закону № 213, Закону № 2148 було порушено гарантоване йому державою «право на гідне пенсійне забезпечення шляхом перерахунку пенсії у зв’язку з підвищенням заробітної плати народним депутатам України».

Обґрунтовуючи свої твердження, суб’єкт права на конституційну скаргу цитує норми Конституції України, законів України та посилається на рішення Конституційного Суду України.

До конституційної скарги долучено копії судових рішень у справі Дончака В. А., а саме постанови Шостого апеляційного адміністративного суду від 10 грудня

2018 року, ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 16 січня 2019 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умови її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77).

Дончак В. А., стверджуючи про невідповідність положенням частини третьої статті 22, частини першої статті 46, частини першої статті 58, частини першої статті 64 Конституції України положень абзаців третього, четвертого підпункту 1 пункту 28 розділу I Закону № 76, пункту 5 розділу III «Прикінцеві положення» Закону № 213, абзаців третього, четвертого пункту 14 розділу I Закону № 2148, лише цитує окремі норми Конституції України, законів України, посилається на рішення Конституційного Суду України та фактично висловлює сумніви щодо законності та обґрунтованості судових рішень, прийнятих у його справі, в аспекті правильності застосування судами першої та апеляційної інстанцій названих положень Закону № 76, Закону № 213, Закону № 2148 до правовідносин щодо перерахунку пенсій народним депутатам України, призначених до набрання ними чинності. Однак це не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону № 76, Закону № 213, Закону № 2148 у розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Автор клопотання не вказав, у чому полягає зв'язок між оспорюваним положенням Закону № 2148 та вказаними приписами Конституції України, а також не навів належних аргументів щодо того, яким чином зазначена норма звузила зміст та обсяг соціальних гарантій народних депутатів України в аспекті перерахунку призначених їм пенсій, що дає можливість стверджувати про очевидну необґрунтованість конституційної скарги в цій частині.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про

Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дончака Володимира Андрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 2 березня 2015 року № 213–VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 року № 2148–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «Лан-Україна» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 31.1 статті 31 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»

м. Київ
9 квітня 2019 року
№ 96-3(II)/2019

Справа № 3-87/2019(1866/19)

*Третя колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Касмініна Олександра Володимирівна — головуючого, доповідача,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Первомайського Олега Олексійовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «Лан-Україна» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 31.1 статті 31 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 1 липня 2004 року № 1961–IV (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 1, ст. 1) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Касмініна О. В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю «Лан-Україна» в особі директора Іванова Олександра Ігоровича звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 31.1 статті 31 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 1 липня 2004 року № 1961–IV зі змінами (далі — Закон).

Згідно з положенням пункту 31.1 статті 31 Закону розмір шкоди, пов'язаної з пошкодженням чи фізичним знищенням дороги, дорожніх споруд та інших матеріальних цінностей, визначається на підставі аварійного сертифіката, рапорту, звіту, акта чи висновку про оцінку, виконаного аварійним комісаром, оцінювачем або експертом відповідно до законодавства.

Автор клопотання вважає, що оспорюване положення не узгоджується «з принципом верховенства права, складовими якого є принцип правової визначеності та принцип справедливості (частина перша статті 8 Конституції України)» та суперечить частині першій статті 22 Основного Закону України, за якою права і свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією України, не є вичерпними.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вказує на те, що зазначене положення Закону встановлює «вичерпний перелік кола суб'єктів, які мають право визначати розмір шкоди, а також види документів, якими така шкода може бути визначена», тому призводить «до монополії аварійних комісарів, оцінювачів або експертів у визначенні розміру шкоди, пов'язаної з пошкодженням чи фізичним знищенням дороги, дорожніх споруд та інших матеріальних цінностей», а також позбавляє потерпілого можливості скористатися іншими способами визначення розміру заподіяної шкоди.

До конституційної скарги долучено копії рішення господарського суду міста Києва від 22 травня 2018 року, постанови Київського апеляційного господарського суду від 17 серпня 2018 року, постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 21 грудня 2018 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно з Законом України «Про Конституційний Суд України» конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

З аналізу конституційної скарги вбачається, що автор клопотання не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності оспорюваного положення Закону, а фактично висловив незгоду з існуючим законодавчим регулюванням і судовими рішеннями, прийнятими у його справі, обмежившись цитуванням окремих норм Конституції України і законів України. Однак таке цитування без наведення аргументів щодо невідповідності Основному Закону України оспорюваного положення Закону не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності останнього.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю «Лан-Україна» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 31.1 статті 31 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 1 липня 2004 року № 1961–IV зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Волощука Ярослава Олеговича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень пункту 1 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої
статті 328, пункту 1 частини першої статті 333
Кодексу адміністративного судочинства України

м. Київ
22 квітня 2019 року
№ 107-3(II)/2019

Справа № 3-94/2019(2045/19)

*Третя колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Касмініна Олександра Володимирівича — головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Первомайського Олега Олексійовича — доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волощука Ярослава Олеговича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О. О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Волощук Я. О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 55 Конституції України (конституційність) положення пункту 2 частини п'ятої статті 328 Кодексу адміністративного судочинства України (далі — Кодекс), згідно з якими не підлягають касаційному оскарженню судові рішення у справах незначної складності, крім випадків, якщо: касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовної практики; особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи; справа

становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу; суд першої інстанції відніс справу до категорії справ незначної складності помилково.

Крім того, у надісланих додаткових матеріалах до конституційної скарги Волощук Я. О. порушує питання про перевірку на відповідність частині першій статті 8 Конституції України положення пункту 1 частини шостої статті 12 Кодексу, згідно з яким для цілей цього кодексу справами незначної складності є справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, окрім справ, в яких позивачами є службові особи, які у значенні Закону України «Про запобігання корупції» займають відповідальне та особливо відповідальне становище, та на відповідність частині першій статті 129¹ Конституції України положення пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу, яким передбачено, що суд касаційної інстанції відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню.

Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що застосування положень пункту 2 частини п'ятої статті 328 Кодексу в остаточному судовому рішенні у його справі — ухвалі Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 17 грудня 2018 року — порушило його право «на захист прав і свобод людини і громадянина», зокрема надало «законне право суду касаційної інстанції не розглядати грубі порушення норм процесуального права або неправильне застосування норм матеріального права судів попередніх інстанцій, що порушує принцип справедливості розгляду справи судом, а відтак й сам захист судом прав й свобод людини й громадянина, що залишаються незахищеними». Суб'єкт права на конституційну скаргу вказує, що зміст пункту 1 частини шостої статті 12 Кодексу порушує принцип правової визначеності, оскільки ця норма дає можливість суду касаційної інстанції «неоднозначно» тлумачити термін «справа незначної складності». Також автор клопотання наголошує, що положення пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу не відповідає принципу обов'язкового виконання судового рішення, оскільки право на касаційне оскарження рішення суду апеляційної інстанції є «безумовним».

На підтвердження своєї позиції Волощук Я. О. посилається на Конституцію України, Кодекс, рішення Конституційного Суду України від 25 грудня 1997 року № 9-зп, від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, від 29 червня 2010 року № 17-рп/2010, від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017, ухвалу Європейського суду з прав людини у справі «Азюковська проти України» від 9 жовтня 2018 року, а також судові рішення у своїй справі, а саме: рішення Одеського окружного адміністративного суду від 5 червня 2018 року, постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 8 листопада 2018 року, ухвалу Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 17 грудня 2018 року, копії яких долучено до конституційної скарги.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої).

Автор клопотання просить перевірити на відповідність Конституції України положення пункту 1 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу, проте не обґрунтовує своїх тверджень щодо їх неконституційності відповідно до пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», а лише обмежується цитуванням окремих приписів Основного Закону України й Кодексу та фактично висловлює незгоду з судовими рішеннями у його справі.

Згідно зі статтею 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волощука Ярослава Олеговича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волоса Андрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 7, пункту 8 статті 12 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України», пункту 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію»

м. Київ
24 квітня 2019 року
№ 120-2(І)/2019

Справа № 3-110/2019(2578/19)

*Друга колегія суддів Першого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Мельника Миколи Івановича — головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волоса Андрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 7, пункту 8 статті 12 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» від 22 лютого 2006 року № 3460–IV (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 29, ст. 245), пункту 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» від 23 грудня 2015 року № 901–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 44).

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М. І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Волос А. М. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність частинам першої, другій статті 8, статті 19, час-

тинам першій, шостій статті 43, частині другій статті 58, частині другій статті 61, частині першій статті 64, пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України статті 7, пункту 8 статті 12 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» від 22 лютого 2006 року № 3460–IV (далі — Статут), пункту 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» від 23 грудня 2015 року № 901–VIII (далі — Закон № 901).

У статті 7 Статуту визначено обов'язки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України. Відповідно до пункту 8 статті 12 Статуту на осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ за порушення службової дисципліни може накладатися такий вид дисциплінарного стягнення, як «звільнення з органів внутрішніх справ». Згідно з пунктом 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 901 до набрання чинності Законом України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції» на поліцейських поширено дію Статуту.

З аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що наказом Головного управління Національної поліції в Одеській області (далі — Управління) від 27 грудня 2017 року № 4480 за грубе порушення вимог статті 7 Статуту, Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580–VIII зі змінами (далі — Закон № 580), Правил внутрішнього службового розпорядку Управління, затверджених наказом Управління від 28 квітня 2016 року № 876, у зв'язку з невиходом на службу в період із 24 по 29 жовтня 2017 року та 31 жовтня 2017 року без поважних причин, наданням підроблених листів до Управління з метою створення умов для невиходу на службу, відповідно до статті 2, пункту 8 статті 12, статті 13 Статуту інспектора сектору реагування патрульної поліції № 1 Окнянського відділення поліції Подільського відділу поліції Управління Волоса А. М. звільнено зі служби в органах поліції за пунктом 6 частини першої статті 77 Закону № 580 (у зв'язку з реалізацією дисциплінарного стягнення у вигляді звільнення зі служби). Зазначений наказ реалізовано наказом Управління від 25 січня 2018 року № 96 о/с, відповідно до якого Волоса А. М. звільнено зі служби в органах поліції з 26 січня 2018 року.

Рішенням Одеського окружного адміністративного суду від 21 травня 2018 року, залишеним без змін постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду від 28 листопада 2018 року, відмовлено в задоволенні позову Волоса А. М. до Управління про визнання протиправними та скасування наказів Управління «Про притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Окнянського ВП Подільського ВП ГУНП в Одеській області» від 27 грудня 2017 року № 4480 в частині звільнення його зі служби в поліції у зв'язку з реалізацією дисциплінарного стягнення згідно з пунктом 6 частини першої статті 77 Закону № 580 та від 25 січня 2018 року № 96 о/с в частині звільнення його зі служби в поліції, поновлення на службі на посаді інспектора сектору реагування патрульної поліції № 1 Окнянського відділення поліції Подільського відділу поліції Управління, стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу з 27 грудня 2017 року по дату винесення судового рішення.

Верховний Суд ухвалою від 27 грудня 2018 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Волоса А. М. на рішення Одеського окружного адміністративного суду від 21 травня 2018 року та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 28 листопада 2018 року з підстав, установлених пунктом 2 частини шостої статті 12, пунктом 2 частини п'ятої статті 328, пунктом 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України, оскільки касаційну скаргу подано на судові рішення у справі незначної складності, що не підлягає касаційному оскарженню, виняткові обставини касаційного оскарження судових рішень у справах незначної складності не наведено.

Волос А. М. стверджує, що в межах строку на касаційне оскарження повторно звернувся з касаційною скаргою до Верховного Суду, який ухвалою від 21 січня 2019 року відмовив у відкритті касаційного провадження за його касаційною скаргою на рішення Одеського окружного адміністративного суду від 21 травня 2018 року та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 28 листопада 2018 року. Автор клопотання зазначає, що ухвалу Верховного Суду від 21 січня 2019 року не отримав, з її змістом не ознайомлений.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що застосування Статуту до нього як до поліцейського призвело до порушення його права на працю та гарантії захисту від незаконного звільнення, передбачених статтею 43 Конституції України, і вказує, що «законом про дисциплінарну відповідальність поліцейських є лише затверджений у встановленому порядку Дисциплінарний статут Національної поліції України», поширення на поліцейських дії Статуту суперечить пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункти 5, 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

У постанові П'ятого апеляційного адміністративного суду від 28 листопада 2018 року, яка, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, є остаточним

судовим рішенням у його справі, пункт 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 901, щодо конституційності якого звернувся автор клопотання, не був застосований. Крім того, в ухвалі Верховного Суду від 27 грудня 2018 року оспорювані положення Статуту та Закону № 901 не застосовано. Отже, в цій частині конституційна скарга не відповідає вимогам частини першої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що в ній не зазначено конкретних положень статті 7 Статуту, що складається з двох частин, які належить перевірити на відповідність Конституції України.

Порушуючи питання про невідповідність положень статті 7, пункту 8 статті 12 Статуту частинам першої, другій статті 8, статті 19, частинам першої, шостій статті 43, частині другій статті 58, частині другій статті 61, частині першої статті 64, пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України, автор клопотання наводить положення Основного Закону України, Закону № 580, Статуту, посилається на юридичні позиції Конституційного Суду України. Однак цитування приписів Конституції України, наведення змісту положень законів України, посилення на рішення Конституційного Суду України без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Крім того, аналіз конституційної скарги дає підстави вважати, що Волос А. М. фактично висловлює незгоду з передбаченим Законом № 901 поширенням дії Статуту на поліцейських до набрання чинності Законом України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції», що не є обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України оспорюваних положень Статуту в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Щодо клопотання Волоса А. М. прийняти конституційну скаргу на підставі частини другої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України» Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку про відсутність підстав для розгляду конституційної скарги з мотивів суспільного інтересу.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пунктів 5, 6 частини другої статті 55 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

ухвалила:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Волоса Андрія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 7, пункту 8 статті 12 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» від 22 лютого 2006 року № 3460–IV, пункту 9 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» від 23 грудня 2015 року № 901–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційною скаргою
Абрамова Петра Станіславовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
положень абзацу першого пункту 22, пункту 23 розділу XII
«Прикінцеві та перехідні положення»
Закону України «Про судоустрій і статус суддів»
від 2 червня 2016 року № 1402–VIII

м. Київ
24 квітня 2019 року
№ 125-1(II)/2019

Справа № 3-104/2019(2267/19)

*Перша колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України у складі:*

Шаптали Наталі Костянтинівни — головуючої,
Запорожця Михайла Петровича — доповідача,
Мойсика Володимира Романовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Абрамова Петра Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу першого пункту 22, пункту 23 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545).

Заслухавши суддю-доповідача та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Абрамов Петро Станіславович звернувся до Конституційного Суду України з письмовим клопотанням щодо перевірки на відповідність частинам першій, другій статті 8, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, п'ятій, шостій статті 126 Конституції України (конституційність) положень розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (далі — Закон), а саме:

— абзацу першого пункту 22 «право на отримання суддівської винагороди у розмірах, визначених цим Законом, мають судді, які за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердили відповідність займаній посаді (здатність здійснювати правосуддя у відповідному суді) або призначені на посаду за результатами конкурсу, проведеного після набрання чинності цим Законом»;

— пункту 23 «до проходження кваліфікаційного оцінювання суддя отримує суддівську винагороду, визначену відповідно до положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41–45, ст. 529; 2015 р., №№ 18–20, ст. 132 із наступними змінами)».

Із долучених до конституційної скарги матеріалів вбачається, що з березня 2002 року Абрамов П. С. обіймає посаду судді апеляційного суду Полтавської області. Не погодившись із розміром суддівської винагороди, нарахованої йому за період з 1 січня 2017 року по 30 червня 2017 року, автор клопотання звернувся до Полтавського окружного адміністративного суду з позовом визнати протиправними дії по нарахуванню суддівської винагороди; зобов'язати здійснити перерахунок суддівської винагороди; встановити факт дискримінації у виплаті суддівської винагороди починаючи з 1 січня 2017 року порівняно із суддями, які пройшли кваліфікаційне оцінювання, а також зобов'язати апеляційний суд Полтавської області для усунення факту дискримінації донарахувати заробітну плату за період з 1 січня 2017 року по 30 червня 2017 року у розмірі не меншому, ніж отримує суддя, який пройшов кваліфікаційне оцінювання.

Полтавський окружний адміністративний суд постановою від 7 серпня 2017 року, залишеною без змін ухвалою Харківського апеляційного адміністративного суду від 19 жовтня 2017 року, вказаний позов задовольнив частково.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 21 листопада 2018 року у задоволенні позовних вимог Абрамова П. С. відмовив.

Суб'єкт права на конституційну скаргу просить Конституційний Суд України відкрити провадження у його справі та поновити пропущений ним строк, оскільки конституційну скаргу вх. № 18/1262 від 22 лютого 2019 року Секретаріат Конституційного Суду України повернув як таку, що не відповідає за формою вимогам, встановленим Законом України «Про Конституційний Суд України».

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України «Про Конституційний Суд України» конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців; якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (пункт 2 частини першої, частина третя статті 77).

Остаточним судовим рішенням у справі Абрамова П. С. є постанова Верховного Суду від 21 листопада 2018 року. Конституційну скаргу подано 1 квітня 2019 року, тобто після закінчення тримісячного строку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Той факт, що автор клопотання звертався до Конституційного Суду України з конституційною скаргою з аналогічного питання і після її повернення керівником Секретаріату Конституційного Суду України подав виправлену конституційну скаргу, не може вказувати на дотримання ним строку подання конституційної скарги, оскільки Законом України «Про Конституційний Суд України» передбачена можливість повторного звернення до Конституційного Суду України з дотриманням вимог цього закону, зокрема щодо строку подання конституційної скарги.

Крім того, у провадженні Конституційного Суду України вже перебуває конституційна скарга Абрамова П. С. щодо перевірки на відповідність Конституції України зазначених положень Закону.

У зв'язку з наведеним Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку про відсутність підстав для розгляду аналогічної конституційної скарги Абрамова П. С.

Таким чином, автор клопотання не дотримав вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону — неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України «Про Конституційний Суд України», відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Абрамова Петра Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу першого пункту 22, пункту 23 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України «Про Конституційний Суд України» — неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

КОНФЕРЕНЦІЇ, СИМПОЗИУМИ, КОЛОКВІУМИ**Огляд
фахової зустрічі
з конституційно-правової тематики
«Судді Конституційного Суду України: *In memoriam*»**

У Конституційному Суді України (далі також — КСУ, Суд) 22 березня 2019 року відбулася фахова зустріч із конституційно-правової тематики «Судді Конституційного Суду України: *In memoriam*», у рамках якої було вшановано пам'ять суддів Конституційного Суду України, що пішли з життя. У заході, організованому КСУ, взяли участь судді Конституційного Суду України, судді Конституційного Суду України у відставці, працівники Секретаріату Суду, представники наукових юридичних установ, юридичних факультетів вищих навчальних закладів України.

Відкриваючи зустріч, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, Голова Конституційного Суду України **Станіслав Шевчук** привітав присутніх та наголосив, що без пам'яті про минуле не може бути руху вперед. Він зазначив, що Конституційний Суд України пройшов нелегкий шлях становлення, мали місце і здобутки, і помилки, без яких не буває великих досягнень. Конституційний Суд України — це орган окремої юрисдикції, виняткове завдання якого — гарантувати верховенство Конституції України у правовій системі.

Сьогодні Суд працює в умовах реформування, оскільки конституційними змінами 2016 року йому було надано нові важливі повноваження, зокрема, запроваджено інститут конституційної скарги, який відкрив для людей доступ до КСУ. Також встановлено нові вимоги до судді Конституційного Суду України, запроваджено конкурсний відбір на ці посади, посилено гарантії незалежності і статус судді Конституційного Суду України. Нині Суд є охоронцем Конституції України і гарантом функціонування Української держави на засадах верховенства права та захисту прав і свобод людини.

Голова Суду відзначив, що за весь час існування Конституційного Суду України в ньому працювали десятки фахівців, і успіхи Суду, в тому числі й сьогоднішні, — результат їх спільної роботи. Усі діючі судді і працівники Суду з вдячністю і повагою згадують їх сьогодні та продовжують закладену ними традицію служіння народу України на ниві забезпечення верховенства Конституції України у всіх сферах суспільного і державного життя.

«Я волію, щоб мене запам'ятали завдяки тому, що я зробив для інших, а не тому, що інші зробили заради мене» — ці слова видатного політичного діяча, третього Президента США Т. Джефферсона можна повною мірою віднести до тих, хто присвятив своє життя становленню сучасної української державності та нелегкій справі забезпечення дієвого конституційного контролю в Україні.

С. Шевчук згадав суддів Конституційного Суду України, які пішли з життя. Це Леонід Петрович Юзьков, Павло Борисович Євграфов, Петро Федорович Мартиненко, Олександр Миколайович Мироненко, Олег Анатолійович Сергейчук, Станіслав Сергійович Яценко. Життєвий шлях кожного з них є зразком людської гідності, працелюбності, відповідальності, добропорядності, служіння великій благородній ідеї — утвердженню конституційних засад української державності.

Доповідач поділився спогадами про роботу з П. Мартиненком на посаді наукового консультанта з моменту заснування Суду у 1997 році. За словами С. Шевчука, праця з відомим юристом, талановитим вченим протягом майже чотирьох років сформувала його бачення як конституціоналіста, як спеціаліста і як людини, абсолютно переконаної в необхідності існування конституційної юрисдикції в нашій країні та її подальшого зміцнення. Він також поділився своїми спогадами та пам'ятними моментами з життя інших нині покійних суддів Конституційного Суду України.

Голова Суду повідомив, що 21 березня 2019 року за результатами громадських обговорень Хмельницькому університету управління та права присвоєно ім'я Леоніда Юзькова — одного з фундаторів українського державотворення. З його ім'ям пов'язана історія становлення конституційного судочинства як однієї з підвалин сучасної Української держави та дієвого механізму захисту людини, її прав і свобод.

Голова Асоціації суддів Конституційного Суду України, суддя КСУ у відставці **Іван Домбровський** розповів, що Асоціація, яка є одним із організаторів цього заходу, — це громадська організація, до складу якої входять 28 осіб: судді Конституційного Суду України, судді Конституційного Суду України у відставці, судді Конституційного Суду України на пенсії. Тобто це — суто фахова організація, метою якої є надання допомоги Конституційному Суду України, іншим органам державної влади у вирішенні певних проблем, надання висновків, рекомендацій за їхніми зверненнями тощо.

І. Домбровський зупинився на історії створення органу конституційного контролю країни, зокрема, відзначив початкове небажання влади створювати Конституційний Суд України, а потім намагання перетворити його на палату Верховного Суду України, тобто він був би структурним підрозділом. Але, на переконання доповідача, в державі ніхто не може стояти над єдиним органом конституційної юрисдикції. Рішення КСУ мають статус конституційної норми та є «найвищими». Захищати норми Конституції України — це святий обов'язок Конституційного Суду України.

Про життєві і творчі віхи біографії Л. Юзькова розповів доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, заступник директора з наукової роботи Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України **Олександр Скрипнюк**. Він окреслив основні моменти діяльності Л. Юзькова: керівник робочої групи з розробки проекту Декларації про державний суверенітет України, член Комісії з розробки нової Конституції Української РСР, керівник групи науковців із розробки концепції Основного Закону України та керівник робочої групи з розробки проекту нової Конституції України, співавтор законопроектів про Конституційний Суд України, про державну владу та місцеве самоврядування, Голова

Конституційного Суду України, член Венеційської Комісії. Його авторству належить власний проект Конституції України. Л. Юзькова по праву називають конституційним архітектором України, який зробив неоціненний внесок у практику державного будівництва, розвиток теорії сучасного конституціоналізму. Запропоновані ним ідеї стосовно Конституції України як Основного Закону держави і суспільства довели їх життєвість часом.

Л. Юзьков розглядав нову Конституцію України як серцевину правової системи незалежної Української держави, що мала закріпити пріоритет загальнолюдських цінностей над класовими. На його думку, Основний Закон України мав би стати юридичним безпосередньо діючим документом і правом, витвором, що втілював би в собі кращі зразки європейського та світового конституціоналізму в поєднанні з історичними та національними традиціями українського державотворення.

Вважаючи Основний Закон України стабільним юридичним документом, велике значення Л. Юзьков надавав існуванню конституційних законів. На його переконання, вони повинні відігравати роль супутників Основного Закону держави і регламентувати ту саму матерію, що й Конституція України. Такою матерією для конституційних законів є суспільні відносини, які мають розкривати основоположні засади функціонування громадянського суспільства, правової держави, здійснення справжнього народовладдя, забезпечення гідних умов життя для кожної конкретної людини, утвердження непорушності її свободи, прав і законних інтересів.

Велику увагу вчений приділяв проблемі співвідношення концепції підготовки нової Конституції і розробки проекту Конституції України, наголошуючи, що це документи різного функціонального профілю. Принципова позиція першого Голови КСУ полягала в тому, що Основний Закон України має ґрунтуватися на Декларації про державний суверенітет України.

Л. Юзьков підтримував ідею наділення Конституційного Суду України широкими повноваженнями, зокрема, надання йому права припиняти дію законів, актів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, оголошувати їх юридично недійсними, ухвалювати рішення про незаконність дій, розпоряджень несудових державних влад за скаргами окремих громадян про порушення їхніх конституційних прав і свобод.

Завершуючи свій виступ, О. Скрипнюк підкреслив, що теоретична і державотворча спадщина, яку залишив Л. Юзьков, є багатогранною і неосяжною, а тому завдання вчених — досліджувати її, що стане важливим внеском у розбудову Української держави на сучасному етапі і буде даниною пам'яті й шани видатному конституціоналісту і державнику Л. Юзькову.

Про доктрину конституційної демократії професора Л. Юзькова і сучасні реалії розповів присутнім кандидат юридичних наук, доцент, суддя Конституційного Суду України у відставці **Володимир Кампо**.

Промовець наголосив, що доктрину конституційної демократії розробив перший Голова Суду Л. Юзьков. В. Кампо зазначив, що одна з фундаментальних ідей вченого полягала в тому, що він відстоював ідею права народу на революцію. В. Кампо виокремив основні європейські спільні демократичні цінності: конституційна демократія, людська гідність, права людини та верховенство права.

На думку В. Кампа, не потрібна нова Конституція України, нам треба виконувати ту, яка є. Він запропонував низку ідей, зокрема щодо впровадження закону про конституційну просвіту, кодексу України про конституційні правопорушення, розділу Кримінального кодексу України про злочини проти Конституції України, а також проведення просвітницької роботи серед населення стосовно виборчого процесу.

Кандидат юридичних наук, суддя Конституційного Суду України у відставці **Віктор Шишкін** розповів про своє знайомство з П. Мартиненком та про його шлях як конституціоналіста. Він нагадав присутнім, що розуміння конституційної юстиції в сучасній Україні з'явилося вперше в 1989 році, тобто коли на останній сесії комуністичного парламенту було проголосовано за нову редакцію статті 112 Конституції УРСР, відповідно до якої (за аналогією з Конституцією Радянського Союзу) створювався Комітет конституційного нагляду. Доповідач назвав це стартом розуміння конституційної юстиції. Новообраний альтернативний парламент у 1990 році проголосив створення Конституційного Суду України замість Комітету конституційного нагляду. Стаття 112 Конституції УРСР отримала нову редакцію 24 жовтня 1990 року. До всіх цих процесів був дотичний і П. Мартиненко як член робочих груп з підготовки Конституції України і Закону України «Про Конституційний Суд України» 1992 року.

Доповідач згадав, як вони дискутували з приводу застосування досвіду Німеччини щодо конституційної скарги, як мріяли ще тоді про її запровадження в Україні, обговорювали це питання, але в парламенті ця ідея на той час не була сприйнята.

В. Шишкін наголосив, що в новому Законі України «Про Конституційний Суд України» конфронтаційних моментів набагато більше, ніж це було в первинному законі 1996 року.

Про наукову та просвітницьку діяльність професора П. Мартиненка розповіла також кандидат юридичних наук, професор кафедри конституційного та міжнародного права Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського **Олена Вінгловська**.

Доповідачка нагадала, що П. Мартиненко був засновником кафедри конституційного і порівняльного права в Інституті міжнародних відносин Київського державного (нині — національного) університету імені Тараса Шевченка, одним із авторів Декларації про державний суверенітет України, і надалі — активним учасником конституційного процесу.

Заслуговує на увагу його науково-педагогічна та громадська діяльність. Він виховав плеяду фахівців у галузі права, які сьогодні є державними діячами, суддями Конституційного Суду України, народними депутатами.

О. Вінгловська підкреслила, що П. Мартиненко був одним із фундаторів школи конституціоналізму в Україні та першої магістерської програми, яка згодом трансформувалась в Українські правничі студії. Він був юристом-міжнародником, активно співпрацював із міжнародними інституціями, був членом Комітету Ради Європи з питань запобігання катуванням.

Завдяки зусиллям, зокрема, П. Мартиненка як засновника сучасного конституціоналізму, одного із творців сучасної Конституції України у її статті 8 було закрі-

плено принцип верховенства права, що є запорукою і невід'ємною складовою прогресивного розвитку держави, прав людини і демократії в Україні.

Про життєвий шлях Станіслава Сергійовича Яценка розповів його син, доктор філософії в галузі політології, адвокат **Ігор Яценко**. Згадавши одну з останніх робіт батька «Гідність людини має захищатися належно», він наголосив на тому, що життєвий шлях Станіслава Сергійовича був взірцем для наслідування молодим поколінням юристів, зразком людської гідності, сповненим прагнення духовного й наукового поступу. Обрання С. Яценка суддею Конституційного Суду України стало вершиною його наукової кар'єри. Робота у Конституційному Суді України дуже його змінила. Він став менш жорстким в оцінках людей і середовища, зокрема наукового. За цей час він написав кілька фундаментальних робіт, у тому числі в галузі порівняльного кримінального права.

Заступник завідувача відділу представництва інтересів Президента України в судах Адміністрації Президента України **Ростислав Михеєнко**, який свого часу був студентом С. Яценка, а згодом працював його науковим консультантом, зупинився на його діяльності як судді Конституційного Суду України. Він згадав, що їм випала честь разом працювати над другим в історії КСУ рішенням, прийнятим у червні 1997 року у справі про акти органів Верховної Ради України, зауваживши, як складно готувати такі вагомі історичні документи вперше, якщо відсутні аналогі і методологія.

Доповідач розповів, що С. Яценко завжди був ввічливим, толерантним, але дуже допитливим, прагнув ретельно все проаналізувати та дійти до суті справи. За п'ять років роботи в Суді він виступив суддею-доповідачем і фактично основним автором семи рішень Конституційного Суду України.

Р. Михеєнко підкреслив, що С. Яценко після закінчення каденції судді Конституційного Суду України повернувся на кафедру Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Він був надзвичайно вимогливим до себе і до людей, з якими працював, водночас доброзичливим, порядним, чесним.

Про свого вчителя Олександра Миколайовича Мироненка розповів доктор політичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу правових проблем політології Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України **Володимир Горбатенко**. Він підкреслив, що не тільки робота науковим консультантом під керівництвом О. Мироненка, а й спільні наукові фундаментальні праці, зокрема шеститомна «Юридична енциклопедія», два видання «Політологічного енциклопедичного словника», «Політична енциклопедія», «Мала енциклопедія етнодержавознавства», три видання підручника з політології, навчальний посібник «Історія вчень про державу і право» та інші, стали неоціненним досвідом для нього як людини і вченого.

У 2005 році, після закінчення каденції судді Конституційного Суду України, О. Мироненко повернувся в Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, де до останніх днів життя працював на посаді головного наукового співробітника відділу історико-правових досліджень.

Як науковця його відрізняла цілеспрямованість, надзвичайна наполегливість, постійний пошук досконалості, поєднання принциповості і толерантності. У своїх наукових працях і суспільно-політичній діяльності він, як правило, відстоював гро-

мадянську позицію, прагнув досягнення справедливості у будь-якому питанні. Приблизно 1 500 наукових, науково-популярних і публіцистичних праць належить О. Мироненку. Можна виокремити декілька його іпостасей як вченого, у кожній з яких він мав значні здобутки: історик держави і права, філософ права, один із фундаторів вітчизняної політичної науки, один із засновників Української асоціації політологів, Української академії політичних наук, голова першої в Україні докторської спеціалізованої вченої ради з політичних наук, до того ж надзвичайно талановитий вчений-енциклопедист у галузі соціально-гуманітарних наук.

О. Мироненко за час своєї каденції судді Конституційного Суду України був призначений суддею-доповідачем у справах за 44 конституційними поданнями та конституційними зверненнями. За результатом їх розгляду Конституційним Судом України ухвалено 40 судових актів. Відчуваючи свою правоту у відстоюванні принципових питань, О. Мироненко не зупинявся ні перед авторитетами, ні перед думкою більшості. Зокрема, у розріз із рішенням КСУ він публічно висловив альтернативний погляд на проблему скасування смертної кари.

Керівник проектів з питань конституційного права Центру політико-правових реформ **Юлія Кириченко** подякувала всім учасникам заходу, зауважила, що мала честь бути науковим консультантом судді О. Мироненка і нагадала, що він був доктором філософських наук, що незвично для судді Конституційного Суду України. О. Мироненко виклав першу окрему думку стосовно першого рішення Конституційного Суду України у справі щодо несумісності мандата народного депутата з іншими видами діяльності.

Доктор юридичних наук, суддя Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ **Єлизавета Євграфова** поділилася спогадами про батька Павла Борисовича Євграфова. Він закінчив школу зі срібною медаллю, склавши іспити на «відмінно», став студентом Харківського юридичного інституту (нині — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) і був єдиним, хто у 1971 році закінчив його без жодної «четвірки». Перед П. Євграфовим відкрилися двері аспірантури відразу на декількох кафедрах, проте він обрав саме теорію права — дисципліну, яка найбільше відповідала його прагненням і складу його характеру.

Маючи досвід роботи на державній службі, у червні 1997 року П. Євграфов був призначений суддею Конституційного Суду України, а у 1999 році його обрали заступником Голови Суду. У цей період розпочалася підготовка до видання збірника «Конституційний Суд України. Рішення. Висновки». За його редакцією вийшло друком шість книг цієї серії.

У справах, у яких П. Євграфов був суддею-доповідачем, прийнято три висновки з питань відповідності конституційним вимогам законопроектів про внесення змін до Основного Закону держави, 12 рішень з питань конституційності законів й інших правових актів, а також надання офіційного тлумачення положень Конституції України і законів України, 40 процесуальних ухвал з інших питань. Багато рішень у справах, у яких П. Євграфов був доповідачем, — це так звані кримські питання: щодо бюджету Автономної Республіки Крим, Конституції Автономної Республіки Крим. Він був суддею-доповідачем у справах про незалежність суддів як складову їхнього статусу, про здійснення народом влади тощо.

Син Олега Анатолійовича Сергейчука **Дмитро Сергейчук** згадав батька як надзвичайно щирю, чуйну, відкриту, чесну та порядну людину. Він був справжнім сім'янином, зразковим батьком та чоловіком.

Д. Сергейчук розповів про трудовий та життєвий шлях батька. За його словами, про те, що життя буде пов'язано з правом, Олег Анатолійович ніколи не думав. Він починав навчання в Галицинському прикордонному училищі. Після закінчення Одеського державного (нині — національного) університету імені І. І. Мечникова працював стажером Нахімовського районного народного суду м. Севастополя, а згодом став суддею та заступником голови цього суду.

Доповідач зазначив, що для О. Сергейчука на першому місці стояли справедливість і закон. Не прогинатися ні під кого і ніколи він вчив і всіх своїх синів. Д. Сергейчук розповів також про захоплення батька мотоспортом, про його щирю любов до сім'ї та дітей.

На завершення Д. Сергейчук наголосив, що у будівлі Суду твориться історія, і цю історію творять люди, які повністю віддають себе служінню суспільству та державі.

Спогадами про колегу поділився і доктор юридичних наук, суддя Конституційного Суду України **Михайло Гультай**. Він нагадав, що за час роботи в Конституційному Суді України О. Сергейчук був суддею-доповідачем у справах, за якими Суд ухвалив сім рішень, постановив 26 ухвал, надав один висновок.

На завершення І. Домбровський подякував колегам за теплі слова та спогади, якими вони поділилися, і висловив сподівання, що цей захід стане доброю традицією на довгі роки.

*Огляд підготовлено
Управлінням організаційного забезпечення та апаратної роботи
Департаменту організаційної роботи Конституційного Суду України*

ЗОВНІШНІ ЗВ'ЯЗКИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

БЕРЕЗЕНЬ

19–24 березня участь судді Конституційного Суду України В. Городовенка в 36-му засіданні робочої групи Консультативної ради європейських суддів (м. Париж, Французька Республіка)

19 березня зустріч Голови Конституційного Суду України С. Шевчука з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії в Україні Дж. Гоф

20 березня зустріч Голови Конституційного Суду України С. Шевчука з Координатором проектів ОБСЄ в Україні Г. Вілладсеном

25 березня зустріч Голови Конституційного Суду України С. Шевчука з Головою Міжнародної місії Світового Конгресу Українців зі спостереження за виборами Президента України Е. Чолієм

27 березня зустріч Голови Конституційного Суду України С. Шевчука з Директором Німецького фонду міжнародного правового співробітництва Ш. Хюльсхьорстером

КВІТЕНЬ

12 квітня оглядова екскурсія Конституційним Судом України для делегації адвокатів Грецької Республіки

19 квітня зустріч Голови Конституційного Суду України С. Шевчука з Головою Міжнародної місії Світового Конгресу Українців зі спостереження за виборами Президента України Е. Чолієм

ТРАВЕНЬ

13 травня

зустріч Голови Конституційного Суду України С. Шевчука з представниками Інституту Європи Університету м. Цюрих

15–18 травня

ознайомчий візит делегації Секретаріату Конституційного Суду України до Конституційного Суду Грузії з метою вивчення функціонування конституційної скарги в рамках проекту «Підтримка реформи конституційної юстиції» за сприяння Координатора проектів ОБСЄ в Україні (м. Батумі, Грузія)

22–25 травня

участь судді Конституційного Суду України С. Головатого та заступника керівника Управління комунікацій Конституційного Суду України та міжнародного співробітництва — завідувача відділу міжнародного співробітництва О. Кравченко у 18-му засіданні спільної ради з питань конституційного правосуддя, організованому Конституційним Судом Італійської Республіки та Європейською Комісією «За демократію через право» (Венеційська Комісія) (м. Рим, Італійська Республіка).

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

У травні 70-річний ювілей
відзначив суддя Конституційного Суду України у відставці,
заслужений юрист України
Володимир Денисович ВОЗНЮК

Шановний Володимире Денисовичу!
Судді Конституційного Суду України, працівники Секретаріату Суду
та члени Редакційної ради «Вісника Конституційного Суду України»
щиро вітають Вас із ювілеєм, бажають міцного здоров'я,
сил і натхнення на добрі справи, злагоди, родинного благополуччя!
Хай кожен день буде щедрим на успіхи та перемоги,
багатим на радісні звістки і приємні події!

У травні 65-річний ювілей
відсвяткував суддя Конституційного Суду України,
доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України,
заслужений юрист України
Сергій Петрович ГОЛОВАТИЙ

Шановний Сергію Петровичу!
Судді Конституційного Суду України, працівники Секретаріату Суду
та члени Редакційної ради «Вісника Конституційного Суду України»
висловлюють Вам найщиріші привітання з нагоди ювілею,
зичать добра, міцного здоров'я на довгі роки, миру й достатку!
Хай усі починання супроводжують успіх, розуміння й підтримка колег,
а важлива робота приносить тільки задоволення,
високі результати і творчі перемоги!

Заступник керівника Департаменту
організаційної роботи — керівник
Редакційно-видавничого управління
Секретаріату
Конституційного Суду України
С. Сидоренко
тел.: 0 (44) 238-10-32

Відповідальний секретар
Я. Скринник
тел.: 0 (44) 238-11-54
e-mail: court@ccu.gov.ua

Видавець
Видавничий Дім «Ін Юре»
Україна, 04107, Київ-107, вул. Багговутівська, 17–21
Тел./факс: 0 (44) 537-51-00
E-mail: peredplata.inyure@gmail.com
www.inyure.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
Серія ДК № 2191 від 20.05.2005 р.

Над випуском працювали:
Пазенко О. С.,
Печенюк Ю. О.,
Карташова О. Р.

Підписано до друку 13.06.2019.
Формат 70 x 100 ¹/₁₆. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 11,05. Обл.-вид. арк. 7,98.
Зам. № 91.
Наклад 200. Ціна договірна.

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
ТОВ «Про Формат»
Україна, 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 86
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 5942 від 11.01.2018 р.